

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia, Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annettua lakia, valtion vakuusrahastosta annettua lakia ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön OTC-johdannaisia, keskusvastapuolia ja kauppatietorekistereitä koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus.

Finanssivalvonta valvoisi asetuksessa tarkoitettuja finanssialalla toimivia vastapuolia, finanssialan ulkopuolisia vastapuolia ja eläkejärjestelmiä. Finanssivalvonta olisi asetuksessa tarkoitettu yhteistyöstä ja tietojenvaihdon koordinoinnista vastaava kansallinen viranomainen. Valtiovarainministeriö olisi keskusvastapuoliyhteisöjen toimilupaviranomainen. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi asetuksen rikkomisesta määrättävistä hallinnollisista seuraamuksista.

Asetuksessa säädetään keskusvastapuoliyhteisön toimiluvasta ja toiminnan edellytyksistä, minkä vuoksi ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskeva sääntely ehdotetaan kumottavaksi.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvopaperimarkkinalakia ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia lyhyeksi-myyntiä koskevan Euroopan parlamentin ja

neuvoston asetuksen johdosta tehtävän lakiteknisen täsmennyksen vuoksi.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi maksulaitoslakia sekä maksupalvelulakia eräiden euromääraisten tilisiirtojen ja suoraveloitusten vaatimuksia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täytäntöönpanemiseksi. Maksupalvelulakiin lisättäisiin uusi rangaistussäännös maksupalvelurikkomuksesta. Lisäksi maksulaitoslakiin lisättäisiin uusi seuraamusmaksusäännös ja sen seurauksena myös Finanssivalvonnasta annettua lakia muutettaisiin.

Ehdotuksessa ehdotetaan lisäksi muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamista yhteisössä koskevan direktiivin mukaista kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien huutokaupan ajoitusta, hallinnointia ja muita näkökohtia koskevan komission asetuksen täytäntöönpanemiseksi. Finanssivalvonta toimisi asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena markkinoiden väärinkäytön valvonnassa. Finanssivalvonnalla olisi lisäksi oikeus määrätä hallinnollisia seuraamuksia asetuksen markkinoiden väärinkäyttöä koskevia säännöksiä rikkovalle.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan välittömästi sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 NYKYTILA.....	4
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	4
1.2 EU:n lainsäädäntö.....	5
OTC-johdannaiset, keskusvastapuolet ja kauppatietorekisterit.....	5
Euromääräiset tilisiirrot ja suoraveloitukset.....	10
Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan valvonta.....	12
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	12
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	14
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	14
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	14
4 ASIAN VALMISTELU.....	14
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	16
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	16
1.1 Laki Finanssivalvonnasta.....	16
1.2 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta.....	19
1.3 Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta.....	20
1 luku Yleiset säännökset	20
II OSA ARVOPAPERIKESKUKSEN, SELVITYSYHTEISÖN,	
KESKUSVASTAPUOLEN JA SELVITYSOSAPUOLEN TOIMINTA	20
3 luku Selvitysyhteisön toimitus, omistajat, hallinto ja toiminta	20
4 luku Keskusvastapuoli	20
5 luku Selvitysosaapuoli	21
6 luku Arvo-osuusjärjestelmä	21
8 luku Erinäiset säännökset	21
1.4 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä.....	22
1 luku Soveltamisala ja määritelmät	22
2 luku Pörssitoiminta	22
4 luku Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä	22
1.5 Arvopaperimarkkinalaki.....	22
1 luku Yleiset säännökset	22
15 luku Hallinnolliset seuraamukset	23
1.6 Maksulaitoslaki.....	23
1.7 Maksupalvelulaki.....	23
1.8 Laki valtion vakuusrahastosta.....	24
2 VOIMAANTULO.....	24
LAKIEHDOTUKSET.....	25
Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	25
Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta.....	29
Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	32
Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta.....	35
Laki arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:n ja 15 luvun 1 §:n muuttamisesta.....	37
Laki maksulaitoslain muuttamisesta.....	38
Laki maksupalvelulain muuttamisesta.....	39

Laki valtion vakuusrahastosta annetun lain 19 b §:n muuttamisesta.....	40
LIITE	41
RINNAKKAISTEKSTIT	41
Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta.....	41
Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta.....	49
Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain muuttamisesta .	53
Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta.....	63
Laki arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:n ja 15 luvun 1 §:n muuttamisesta	66
Laki maksulaitoslain muuttamisesta.....	68
Laki maksupalvelulain muuttamisesta	70
Laki valtion vakuusrahastosta annetun lain 19 b §:n muuttamisesta.....	71

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Suomalaisista selvitysyhteisöistä säädetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa (749/2012). Arvopaperikaupankäynnin ja sitä koskevan Euroopan unionin, jäljempänä *EU*, sääntelyn voimakas muutos 2000-luvulla käynnisti myös arvopaperikaupan selvitystoiminnan muutoksen. Aiemmin kansallisten arvopaperikeskusten tekemä arvopaperikaupoista johtuvien velvoitteiden määrittäminen ja toteutus jakaantui osin uusille toimijoille, mikä lisäsi alan kilpailua. Keskusvastapuoliyhteisöt (*Central Clearing Counterparty*) ovat saavuttaneet markkinaosuutta erityisesti arvopaperikaupoista johtuvien velvoitteiden määrittämisessä. Suomessa markkinamuutosten seurauksena annettiin eduskunnalle ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskeva sääntelyehdotus, joka tuli voimaan vuoden 2010 alussa (HE 187/2009 vp).

Ulkomaisen selvitysyhteisön on arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun nojalla haettava valtiovarainministeriöltä lupa toiminnan harjoittamiseen Suomessa. Valtiovarainministeriö kuuluu luvan myöntämisen yhteydessä Suomen Pankkia ja Finanssivalvontaa (3 ja 5 §). Ulkomaisille selvitysyhteisöille asetetun luvan myöntämisen edellytykset poikkeavat sen mukaan, onko toimija ETA:lta vai ETA:een ulkopuolelta. Ulkomaisen selvitysyhteisön, jonka kotipaikka on ETA-alueen ulkopuolella, kotivaltion valvontaviranomaisen ja Finanssivalvonnan yhteistyölle on annettu erityinen merkitys. Ulkomaisen selvitysyhteisön tulee hakea suomalaisen selvitysyhteisön osapuoleksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 3 §:n nojalla. Suomessa toimii yksi luvan saanut ulkomainen selvitysyhteisö, joka keskusvastapuolena määrittää NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ylläpitämässä kaupankäyntijärjestelmässä tehtävistä arvopaperikaupoista johtuvia velvoitteita.

Maksulaitoksista säädetään maksulaitoslaissa (297/2010) ja niiden tarjoamista palveluista maksupalvelulaissa (290/2010). Maksulaitoslaki on annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta (*maksupalveludirektiivi*) ja direktiivin 2009/110/EY sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (*sähkörahadirektiivi*) nojalla. Maksupalvelulain 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan tilisiirrot ja suoraveloitukset ovat laissa tarkoitettua maksupalvelua.

Maksulaitokset ovat Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettuja Finanssivalvonnan valvottavia. Maksupalvelulain 83 §:n nojalla lain soveltamista valvoo Finanssivalvonnan lisäksi kuluttaja-asiamies, kun maksupalvelun käyttäjä on kuluttaja. Finanssivalvonnan ja kuluttaja-asiamiehen on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään ja niiden on valvontatehtävää hoitaessaan toimittava tarvittaessa yhteistyössä Viestintäviraston kanssa. Palveluntarjoajan on lisäksi annettava 14 §:n mukaan tieto mahdollisuudesta ilmoittaa palveluntarjoajan menettelystä palveluntarjoajan toimintaa valvovalle viranomaiselle ja mahdollisuudesta saattaa puitesopimukseen perustuva riita kuluttajariitalautakunnan tai muun vastaavan elimen käsiteltäväksi. Esimerkiksi Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE selvittää vakuutus-, pankki- ja arvopaperiasiakkaiden valitusasioita, jos asia ei ole kuluttajariitalautakunnan käsiteltävänä.

Finanssivalvonta voi määrätä Finanssivalvonnasta annetun lain 39 §:n nojalla valvottavalle maksulaitokselle julkisen varoituksen. Jos henkilö tarjoaa maksupalvelua ilman toimilupaa tai viranomaisen maksulaitoslain 8 §:ssä tarkoitettua päätöstä, henkilö on tuo-

mittava maksulaitosrikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi maksulaitoslain 49 §:n nojalla.

1.2 EU:n lainsäädäntö

OTC-johdannaiset, keskusvastapuolet ja kauppatietorekisterit

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 4.7.2012 asetuksen OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EU) N:o 648/2012, jäljempänä *markkinarakennetoimija-asetus*. Sääntely on osa komission rahoitusmarkkinoiden sääntelyjärjestelmän lujittamiseen tähtäviä toimia. Vuonna 2009 komissio laatia tiedonannon johdannaisten roolista finanssikriisissä (*Tehokkaiden, turvallisten ja vakaiden johdannaismarkkinoiden varmistaminen*, KOM(2009) 332 lopullinen). G20-ryhmän johtajat sopivat vuonna 2009, että kaikki vakioidut OTC-johdannaissopimukset olisi määritettävä keskusvastapuolella vuoden 2012 loppuun mennessä ja ne olisi ilmoitettava kauppatietorekisteriin.

OTC-johdannaisten ei ole katsottu olevan riittävän läpinäkyviä rahoitusvälineitä, koska ne ovat yleensä kahdenvälisiä sopimuksia ja niitä koskevia tietoja ei ole julkistettu markkinoille. Tämä on osaltaan vaikeuttanut valvontaviranomaisten suorittamaa johdannaispositioihin liittyvien riskien arviointia ja riskin suuruuden määrittelyä.

Markkinarakennetoimija-asetuksessa vahvistetaan OTC-johdannaissopimuksia koskevat määräykseen ja kahdenväliseen riskienhallintaan liittyvät vaatimukset, johdannaisopimuksia koskevat raportointivaatimukset sekä keskusvastapuolten ja kauppatietorekisterien toiminnan harjoittamista koskevat yhdenmukaiset vaatimukset. Asetusta sovelletaan 1 artiklan mukaan keskusvastapuoliin ja niiden määrittelyosapuoliin, finanssialalla toimiviin vastapuoliin ja kauppatietorekistereihin sekä soveltuvin osin finanssialan ulkopuolisiin vastapuoliin ja markkinapaikkoihin.

Keskusvastapuolella tarkoitetaan oikeushenkilöä, joka asettuu sellaisten vastapuolten väliin, joiden välisillä sopimuksilla käydään kauppaa yhdellä tai useammalla rahoitusmarkkinalla, ja joka tulee jokaiseen myyjään

nähdessä ostajaksi ja jokaiseen ostajaan nähdessä myyjäksi (2 artiklan 1 kohta).

Finanssialalla toimivalla vastapuolella tarkoitetaan asetuksen 2 artiklan 8 kohdan mukaan sijoituspalveluyritystä, luottolaitosta, vahinkovakuutusyritystä, henkivakuutusyritystä, jälleenvakuutusyritystä, yhteissijoitusyritystä ja sijoitusrahastoa hallinnoivaa rahastoyhtiötä, ammatillista lisäeläkettä tarjoavaa laitosta ja vaihtoehtoista sijoitusrahastoa. Finanssialan ulkopuolisella vastapuolella tarkoitetaan muuta yritystä kuin keskusvastapuolta tai finanssialalla toimivaa vastapuolta, jolloin käytännössä finanssialan ulkopuolisten vastapuolten määritelmään kuuluvien yritysten joukko on erittäin laaja (2 artiklan 9 kohta). Finanssialan ulkopuolisten vastapuolten määrää rajoittaa kuitenkin 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen, jäljempänä *ESMA*, määrittämä määrittelykynnysarvo.

Eläkejärjestelmä on määritelty asetuksen 2 artiklan 10 kohdassa. Eläkejärjestelmille on myönnetty asetuksessa siirtymäaika (85 artiklan 2 kohta ja 89 artikla), jonka mukaan eläkejärjestelmä voi saada toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä poikkeuksen asetuksen 4 artiklan mukaisen velvollisuuden soveltamisesta. Tällöin eläkejärjestelmään sovelletaan 11 artiklassa säädettyjä velvollisuuksia.

Markkinarakennetoimija-asetuksessa asetetaan OTC-johdannaissopimuksille määrittelyvelvollisuus, kun sopimukset on tehty 4 artiklassa määriteltyjen osapuolten välillä. ESMA:n on perustettava internetiin julkinen rekisteri, johon merkitään muun muassa 4 artiklassa tarkoitettujen määrittelyvelvollisuuden piiriin kuuluvat OTC-johdannaiset, määrittelyvelvollisuuden saaneet keskusvastapuolet ja päivämäärä, jolloin määrittelyvelvollisuus tulee voimaan (6 artikla). OTC-johdannaisten määrittämiseen toimiluvan saaneen keskusvastapuolen on 7 artiklan mukaan suostuttava määrittämään sopimuksia syrjimättömästi ja avoimesti markkinapaikasta riippumatta. Vastaavasti 8 artiklan mukaan markkinapaikan on toimitettava pyynnöstä kauppatietoja syrjimättömästi ja avoimesti mille tahansa keskusvastapuolelle. Keskusvastapuoli, markkinapaikka tai toimivaltainen viran-

omainen voi evätä pääsyn 7 ja 8 artiklassa luetelluin edellytyksin.

Asetuksen 9 artiklassa määritetään ne johdannaissopimukset, jotka johdannaissopimuksen vastapuolten ja keskusvastapuolten tulee ilmoittaa kauppatietorekisteriin tai ESMA:lle. Tiedot johdannaissopimuksista ja niissä tapahtuvista muutoksista on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan.

Finanssialan ulkopuolisten vastapuolten velvollisuudesta ilmoittaa OTC-johdannaissopintoja koskevan määrittämissä säädetään asetuksen 10 artiklassa. ESMA voi mainitun artiklan 4 kohdan nojalla antaa teknisiä sääntelystandardeja, joissa yksilöidään perusteet, joilla määritellään, mitkä OTC-johdannaissopimukset vähentävät objektiivisesti mitattavissa olevalla tavalla riskejä, jotka liittyvät suoraan 3 kohdassa tarkoitettuun liiketoimintaan tai rahoitustoimintaan. Lisäksi standardeissa yksilöidään määrittämissä säädetään, jotka vahvistetaan ottaen huomioon kunkin vastapuolen yhteenlaskettujen nettomäärien positioiden ja vastuiden merkitys järjestelmän kannalta OTC-johdannaissopimusten.

Vastapuolten on varmistettava asianmukaiset menettelyt ja järjestelyt toiminnallisen riskin ja vastapuoliriskin mittaamiseen, valvomiseen ja pienentämiseen, kun OTC-johdannaissopimusta ei määritetä keskusvastapuolella (11 artikla).

Asetuksen 12 artiklassa säädetään jäsenvaltioille velvollisuus varmistaa tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat seuraamukset asetuksen II osaston säännösten rikkomisesta. Seuraamusten on oltava vähintään rahamääräisiä hallinnollisia seuraamuksia. Lisäksi jäsenvaltioiden on julkistettava 4, 5 ja 7-11 artiklan rikkomisesta määrätty seuraamukset, jollei julkistaminen vaaranna vakavasti finanssimarkkinoita tai aiheuta suhteetonta vahinkoa osapuolille. Asetuksen 22 artiklan 3 kohdan nojalla jäsenvaltioiden on varmistettava, että asetuksen noudattamatta jättämisestä vastuussa oleville luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille voidaan asettaa kansallisen lainsäädännön mukaisia hallinnollisia seuraamuksia.

Keskusvastapuolten toimiluvasta ja valvonnasta säädetään asetuksen III osastossa.

Keskusvastapuolen on haettava toimilupaa sijoittautumisvaltionsa toimivaltaiselta viranomaiselta. Toimilupa on voimassa koko EU:n alueella (14 artikla). Keskusvastapuolen pysyvän ja käytettävissä olevan alkupääoman on oltava 16 artiklan mukaan 7,5 miljoonaa euroa. Viranomaisen on 30 työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta arvioitava, tarvitseeko hakijan toimittaa lisätietoja hakemuksen ratkaisemiseksi (17 artikla). Toimivaltaisen viranomaisen on 30 kalenteripäivän kuluessa täydellisen hakemuksen vastaanottamisesta perustettava asetuksen 18 artiklassa säädetty viranomaiskollegio, joka laatii toimilupahakemuksen vastaanotaneen viranomaisen toimittaman riskinarvioinnin jälkeen yhteisen 19 artiklan mukaisen lausunnon siitä, täyttääkö hakija asetuksessa asetetut vaatimukset. Valtiovarainministeriö ja Finanssivalvonta osallistuisivat suomalaisen keskusvastapuolen toimilupa-asiassa perustettavaan kollegioon. Finanssivalvonta sekä tarvittaessa valtiovarainministeriö ja Suomen Pankki osallistuisivat ulkomaisen keskusvastapuolen toimilupa-asiassa perustettavaan kollegioon.

Keskusvastapuolen toimiluvan perumisen edellytyksistä säädetään 20 artiklassa. Toimilupa voidaan perua, jos keskusvastapuoli ei ole ryhtynyt käyttämään toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu toimiluvasta tai ei ole tarjonnut palveluja tai harjoittanut toimintaa kuuden edeltävän kuukauden aikana. Jos keskusvastapuoli on saanut toimiluvan valheellisen ilmoituksen perusteella tai millä tahansa muilla epärehellisillä keinoilla tai ei enää täytä toimiluvan myöntämisedellytyksiä eikä ole toteuttanut keskusvastapuolen toimivaltaisen viranomaisen edellyttämiä korjaavia toimia määrääjässä, toimivaltainen viranomainen voi perua toimiluvan. Lisäksi lupa voidaan perua, jos keskusvastapuoli on vakavasti ja järjestelmällisesti rikkonut asetuksessa säädettyjä vaatimuksia.

Jäsenvaltioiden on 22 artiklan mukaan nimettävä toimivaltainen viranomainen, joka vastaa keskusvastapuolen toimiluvasta ja valvonnasta. Jos jäsenvaltio nimeää usean viranomaisen, sen on selvästi yksilöitävä yksi viranomainen, joka vastaa 23, 24, 83 ja 84 artiklan mukaisesti komission, ESMA:n,

muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ja EKPJ:n asianomaisten jäsenten välisen yhteistyön ja tietojenvaihdon koordinoinnista.

Kolmanteen maahan sijoittautunut keskusvastapuoli saa tarjota määrityspalveluja EU:n alueella sijaitseville osapuolille tai markkinapaikoille vain, jos ESMA on tunnustanut keskusvastapuolen (25 artiklan 1 kohta).

Keskusvastapuolen organisaatiovaatimuksista säädetään 26-35 artiklassa. Asetuksen 26 artiklassa säädetään keskusvastapuolen organisaatorakenteesta, tehokkaista riskienhallintamenetelmistä, toimintavoista, palkka- ja palkkiopolitiikasta ja tietoteknisistä järjestelmistä. Keskusvastapuolten on asetettava maksutta saataville päätöksenteko-, ohjaus- ja valvontajärjestelynsä ja kyseistä keskusvastapuolta koskevat säännöt sekä perusteet määritysosapuolen aseman saavuttamiselle.

Keskusvastapuolella on oltava hallitus ja sen ylimmän johdon on oltava riittävän hyvämaineinen ja kokenut keskusvastapuolen järjevän ja vakaan hoidon varmistamiseksi (27 artikla).

Asetuksen 28 artiklan mukaan keskusvastapuolen on perustettava riskinarviointikomitea, jonka on annettava hallitukselle neuvoja järjestelyistä, jotka voivat vaikuttaa keskusvastapuolen riskienhallintaan.

Keskusvastapuolen on säilytettävä 29 artiklan nojalla kaikki tiedot suoritetuista palveluista ja harjoitetusta toiminnasta vähintään kymmenen vuoden ajan sekä käsittelemistään sopimuksista vähintään kymmenen vuoden ajan kyseisten sopimusten päättymisestä.

Keskusvastapuolen on ilmoitettava toimilupaa hakiessaan luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joilla on merkittävä omistusosuus keskusvastapuolella ja jotka ovat keskusvastapuolen osakkeenomistajia tai jäseniä suoraan tai välillisesti sekä merkittävien omistusosuuksien suuruus (30 artikla).

Toimivaltaiselle viranomaiselle toimitettavista organisaatiota koskevista tiedoista säädetään 31 artiklassa. Keskusvastapuolen on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselleen kaikista johdon vaihdoksista ja merkittävät omistusosuuden hankkimiseen liittyvät ehdotukset. Viranomaisen merkittävää hankintaa

koskevan ehdotuksen arvioinnista säädetään 32 artiklassa.

Keskusvastapuolen on 33 artiklan nojalla huolehdittava riittävästä organisaatio- ja hallintojärjestelyistä eturistiriitojen havaitsemiseksi. Keskusvastapuolella on oltava myös asianmukaiset toimintaperiaatteet ja palautumissuunnitelmat liiketoiminnan jatkuvuuden ylläpitämiseksi (34 artikla).

Ulkoistaessaan operatiivisia toimintojaan keskusvastapuolen on huolehdittava muun muassa siitä, että ulkoistaminen ei johda keskusvastapuolen vastuun siirtämiseen, keskusvastapuolen suhde määritysosapuoliinsa tai tapauskohtaisesti asiakkaisiinsa ja sen velvollisuudet niitä kohtaan eivät muutu, keskusvastapuolen toimiluvan myöntämisedellytykset eivät tosiasiallisesti muutu ja ulkoistaminen ei estä valvontatehtävien hoitamista.

Osapuolivaatimuksista, avoimuudesta sekä varojen erottelusta ja siirrettävyydestä säädetään 36-39 artiklassa. Keskusvastapuolella on oltava syrjimättömät, avoimet ja objektiiviset osallistumisvaatimukset 37 artiklan nojalla. Keskusvastapuoli voi rajoittaa osapuolen pääsyä järjestelmiinsä ainoastaan, jos toimilla on tarkoitus hallita keskusvastapuoleen kohdistuvaa riskiä.

Keskusvastapuolen ja sen määritysosapuolten on julkistettava tarjottaviin palveluihin liittyvät hinnat ja maksut (38 artikla).

Keskusvastapuolen on pidettävä erillistä kirjausluetteloa ja tilejä siten, että se voi tunnistaa määritysosapuolten omaisuuserät ja positiot muista omaisuuseristä ja positioista. Keskusvastapuolen on tarjottava määritysosapuolille mahdollisuutta yhteisasiakaserotteluun ja yksilölliseen asiakaserotteluun. Keskusvastapuolen on tarjottava pyynnöstä määritysosapuolille mahdollisuus avata lisää tilejä omalla nimellään tai asiakkaidensa puolesta. Määritysosapuolen on vastaavasti erotettava kirjauslueteloiltaan ja tileiltään omaisuuseränsä ja positionsa asiakkaidensa omaisuudesta ja positioista. Määritysosapuolen on myös tarjottava asiakkailleen vähintään mahdollisuus yhteisasiakaserotteluun ja yksilölliseen asiakaserotteluun (39 artikla).

Keskusvastapuolen vakavaraisuusvaatimuksista säädetään 40-50 artiklassa. Keskusvastapuolen on lähes reaaliaikaisesti mitatta-

va ja arvioitava kuhunkin määrätyösapuolen liittyviä likviditeetti- ja luottoriskejään. Keskusvastapuolen on vaadittava, määrättävä ja kerättävä vakuuksia määrätyösapuoliltaan ja tarvittaessa keskusvastapuolilta, joiden kanssa sillä on yhteentoimivuusjärjestelyt (41 artikla). Vakuuksien tulee olla erittäin likvidejä, ja keskusvastapuoli voi hyväksyä finanssialan ulkopuoliselta vastapuolelta myös pankkitakauksen vakuudeksi, kun ne on otettu huomioon osana keskusvastapuolen pankkiin liittyvää riskiä (46 artikla). Luottoriskien rajoittamiseksi keskusvastapuolen on ylläpidettävä maksukyvyttömyysrahastoa sellaisten tappioiden kattamiseksi, jotka ylittävät vakuusvaatimuksilla katettavat tappiot ja jotka johtuvat yhden tai useamman määrätyösapuolen maksukyvyttömyydestä. Vakuuksien ja maksukyvyttömyysrahaston lisäksi keskusvastapuolella on oltava käytettävissään riittävästi ennalta rahoitettuja rahoitusvaroja mahdollisten lisätappioiden kattamiseksi. Palvelut ja toiminnot tulee turvata myös riittävällä likviditeetillä (42-44 artikla).

Asetuksen 45 artiklan mukaan keskusvastapuolen on käytettävä maksukyvyttömän määrätyösapuolen asettamat vakuudet ennen kuin tappioiden kattamiseen käytetään muita rahoitusvaroja. Jos vakuudet eivät riitä kattamaan keskusvastapuolelle aiheutuneita tappioita, keskusvastapuolen on käytettävä maksukyvyttömän määrätyösapuolen maksukyvyttömyysrahastoon suorittamaa maksua näiden tappioiden kattamiseen.

Vakuuksien on oltava erittäin likvidejä ja niihin tulee liittyä mahdollisimman vähäinen luotto- ja markkinariski. Varovaisuutta noudattaen keskusvastapuoli voi hyväksyä vakuudeksi myös johdannaisopimuksen tai rahoitusvälineen kohde-etuuden (46 artikla).

Keskusvastapuoli saa 47 artiklan mukaan sijoittaa rahoitusvaransa ainoastaan käteisvaroihin tai erittäin likvideihin rahoitusvälineisiin, joihin liittyy mahdollisimman vähäinen markkina- ja luottoriski. Asetuksen 48 artiklassa säädetään keskusvastapuolen maksukyvyttömyyttä koskevista menettelyistä, joita sovelletaan, kun sen määrätyösapuoli ei noudata keskusvastapuolen osapuolivaatimuksia. Keskusvastapuolen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimet varmistaakseen, että sillä on oikeudelliset valtuudet realisoida

maksukyvyttömän määrätyösapuolen positiot ja siirtää tai realisoida maksukyvyttömän määrätyösapuolen asiakkaiden positiot.

Asetuksen 49 artiklan mukaan keskusvastapuolen on säännöllisesti esimerkiksi stressitestein arvioitava uudelleen malleja ja parametreja, jotka on otettu käyttöön sen vakuusvaatimusten, maksukyvyttömyysrahastoon suoritettavien maksujen, vakuuksille asetettavien vaatimusten ja muiden riskienhallintamekanismien laskemiseksi.

Keskusvastapuolen on käytettävä pääsääntöisesti keskuspankkirahaa arvopaperikauppojen määrityksessä. Jos keskuspankkirahaa ei ole saatavilla eikä sitä voida käyttää, keskusvastapuolen on huolehdittava käteistoimitukseen liittyvien riskien voimakkaasta rajoittamisesta (50 artikla).

Yhteentoimivuusjärjestelyn solmiville keskusvastapuolille asetetuista edellytyksistä säädetään 52-54 artiklassa. Keskusvastapuolten on erotettava omaisuuserät ja positiot toisten keskusvastapuolten tileistä. Keskusvastapuolten tulee ottaa käyttöön asianmukaiset toimintatavat, menettelyt ja järjestelmät yhteentoimivuusmenettelystä aiheutuviin riskien tunnistamiseksi, valvomiseksi ja hallitsemiseksi. Lisäksi keskusvastapuolten on sovittava oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, tunnistettava, valvottava ja hallittava luotto- ja likviditeettiriskit sekä tunnistettava mahdolliset keskinäiset sidossuhteet ja riippuvuudet.

Kauppatietorekisteriä valvoo ESMA, jonka rekisteröintihakemukseen myöntämä lupa on voimassa koko EU:n alueella (55 artikla). Jos kauppatietorekisteri on saanut toimiluvan joltakin jäsenvaltiolta, ESMA:n on 56 artiklan mukaan ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle ja kuultava tätä ennen kauppatietorekisterin rekisteröintiä. Hakemus on ratkaistava 40 työpäivän kuluessa täydellisen hakemuksen vastaanottamisesta ja ilmoitettava päätös kauppatietorekisterille viiden työpäivän kuluessa (58 ja 59 artikla). Rekisteröinti voidaan perua 71 artiklan nojalla, jos kauppatietorekisteri nimenomaisesti luopuu rekisteröinnistä tai ei ole tarjonnut palveluja kuuden edellisen kuukauden aikana, on saanut rekisteröinnin virheellisten tietojen perusteella tai millä tahansa muilla epärehellisillä

keinoilla tai se ei enää täytä rekisteröintinsä edellytyksiä.

Asetuksen 61 artiklan nojalla kauppätietorekisterin tai ulkoistettujen palveluiden tarjoajan on annettava ESMA:lle tämän pyytämät tai vaatimat tiedot. ESMA voi 62 artiklan mukaan tutkia ja ottaa tai hankkia oikeaksi todistettuja jäljennöksiä tai otteita kaikista asiakirjoista, tiedoista, menettelyistä ja muusta aineistosta, joilla on merkitystä sen tehtävien hoidolle. Lisäksi ESMA voi pyytää keneltä tahansa 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitulta henkilöltä tai sen edustajilta tai henkilöstöltä suullisia tai kirjallisia selvityksiä tarkastuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyvistä tosiseikoista tai asiakirjoista ja tallentaa vastaukset, haastatella ketä tahansa muuta haastatteluun suostuvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tutkimuksen kohteeseen liittyvien tietojen keräämiseksi, ja vaatia puhelin- ja tietoliikennetietoja.

ESMA voi suorittaa kauppätietorekisteriin liittyviä tutkimuksia paikan päällä, tehdä yleisiä tutkimuksia ja pyytää tietoja. Lisäksi ESMA voi määrätä sakkoja ja uhkasakkoja kauppätietorekisterille asetuksen liitteessä luetelluista rikkomuksista (65 ja 66 artikla). Asetuksen liitteessä I on lueteltu teot, joista ESMA voi määrätä sakon. Näitä ovat toiminnan järjestämisvaatimukseen tai eturistiriitihin liittyvät rikkomiset, toimintavaatimusten rikkomiset, avoimuuteen ja tiedon saataavuuteen liittyvät rikkomiset ja valvontatoimintaan liittyvät rikkomiset. Ennen päätöksen antamista ESMA:n on 67 artiklassa säädetyllä tavalla kuultava asianosaisia. ESMA:n on julkistettava määräämänsä sakko tai uhkasakko paitsi, jos julkistaminen vaarantaisi vakavasti finanssimarkkinat tai aiheuttaisi kohtuutonta haittaa asianosaisille (68 artikla). Sakkoa tai uhkasakkoa koskevaan päätökseen voi hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimelta (69 artikla).

Jos ESMA toteaa kauppätietorekisterin syyllistyneen liitteessä 1 tarkoitettuun rikkomiseen, se voi 73 artiklan mukaisesti vaatia kauppätietorekisteriä lopettamaan rikkomisen, määrätä sakkoja, antaa julkisia ilmoituksia ja viimeisenä keinona peruuttaa kauppätietorekisterin rekisteröinnin. Asetuksen 74 artiklassa säädetään, että ESMA voi tarvitta-

essa siirtää määrättyjä valvontatehtäviä jäsenvaltioiden toimivaltaiselle viranomaiselle.

Kauppätietorekisterit ovat 72 artiklan nojalla velvollisia maksamaan ESMA:lle valvontamaksuja.

Komissio voi antaa 73 artiklan mukaan täytäntöönpanosäädöksen siitä, että kolmannessa maassa toimiluvan saaneet kauppätietorekisterit noudattavat oikeudellisesti sitovia vaatimuksia, jotka vastaavat asetuksessa säädettyjä vaatimuksia. Kolmannen maan kauppätietorekisterin tulee olla jatkuvan tehokkaan valvonnan ja täytäntöönpanotoimien alainen ja sitä tulee sitoa salassapitovelvoitteet. ESMA voi solmia yhteistyöjärjestelyn kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa tietojen saamiseksi EU:n alueella sijaitsevasta kauppätietorekisteristä (76 artikla).

ESMA voi siirtää valvontatehtäviä kansallisille toimivaltaisille viranomaisille 74 artiklan nojalla.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen kauppätietorekisterin tunnustamisesta säädetään 77 artiklassa.

Kauppätietorekistereille asetettavista vaatimuksista säädetään 78-82 artiklassa. Kauppätietorekisterillä tulee olla selkeä organisaatorakenne ja riittävät sisäisen valvonnan menetelmät sekä vahvat päätöksenteko-, ohjaus- ja valvontajärjestelyt (78 artikla). Kauppätietorekisterin on 79 artiklan mukaan vähennettävä toiminnallista riskiä sekä otettava käyttöön toimintapolitiikka ja palautumissuunnitelma liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Asetuksen 80 artiklassa säädetään kauppätietorekisterin saamien tietojen turvaamisesta ja rekisteröinnistä. Kauppätietorekisterin on rekisteröitävä saamansa johdannaissovimuksia koskevat tiedot ja säilytettävä ne vähintään 10 vuotta sopimusten päättymisen jälkeen. Kauppätietorekisterin on laskettava raportoitavan yhteisön ja johdannaislajin mukaan positiot. Tiedot on 81 artiklan mukaan julkistettava säännöllisesti ja helposti saavutettavissa olevalla tavalla.

Asetuksen nojalla tietoja saaneiden salassapitovelvollisuudesta säädetään 83 artiklassa. Artiklassa säädetty salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan rajoita tietojen luovuttamista toiselle henkilölle tai viranomaiselle,

kun asia kuuluu rikos- tai vero-oikeuden taikka asetuksen soveltamisalaan. Toimivaltaisten viranomaisten, ESMA:n ja muiden asianomaisten viranomaisten on viipymättä toimitettava toisilleen tiedot, jotka ovat tarpeen niiden tehtävien hoitamiseksi (84 artikla).

Siirtymäsäännöksistä säädetään 89 artiklassa. Asetuksen 4 artiklassa säädettyä määrittelyvelvollisuutta ei sovelleta kolmena vuotena asetuksen voimaantulosta niihin OTC-johdannais sopimuksiin, jotka objektiivisesti mitattavalla tavalla vähentävät 2 artiklan 10 kohdassa määriteltyjen eläkejärjestelmien vakavaraisuuteen suoraan liittyviä sijoitusriskejä. Siirtymäaikaa sovelletaan myös yhteisöihin, jotka on perustettu korvauksien maksamiseksi eläkejärjestelmien jäsenille maksukyvyttömyystapauksessa.

Jos keskusvastapuoli on saanut sijoittautumisjäsenvaltiossaan määrittelypalvelujen tarjoamista koskevan toimiluvan tämän jäsenvaltion kansallisen oikeuden mukaisesti ennen komission asetuksessa tarkemmin määriteltyjä teknisiä standardeja, keskusvastapuolen on haettava asetuksen mukaista toimilupaa kuuden kuukauden kuluessa tiettyjen teknisten standardien voimaan tulosta.

Euromääräiset tilisiirrot ja suoraveloitukset

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoi 14.3.2012 asetuksen (EU) N:o 260/2012 euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta, jäljempänä *SEPA-asetus*. Asetuksen 1 artiklassa säädetään euromääräisistä tilisiirto- ja suoraveloitustapahtumista, joissa sekä maksajan maksupalveluntarjoaja että maksunsaajan maksupalveluntarjoaja sijaitsevat EU:ssa tai joissa ainoa maksutapahtumaan osallistuva maksupalveluntarjoaja sijaitsee EU:ssa. Asetusta ei kuitenkaan sovelleta maksupalveluntarjoajien välisiin tai sisäisiin maksutapahtumiin, pankkien välisiin tapahtumiin suuria maksuja välittävissä maksujärjestelmissä, korttimaksuihin ja käteisnostoihin, matkapuhelin tai muihin elektronisella laitteella toteutettaviin maksuihin, kun niistä ei muodosteta tavallisia suoraveloituksia tai tilisiirtoja, puhtaisiin ra-

hansiirtoihin (käteisen fyysinen siirto henkilöltä toiselle ilman tilikirjauksia) ja sähköisen rahan siirtoon ilman tilikirjauksia. Jos maksupalveluun liittyy tilisiirron tai suoraveloituksen lisäksi lisäpalveluja, asetusta ei sovelleta näihin lisäpalveluihin.

SEPA-asetuksen 3 artiklan mukaan maksupalveluntarjoajan on oltava muiden maksupalveluntarjoajien saavutettavissa EU:ssa, jos tämä on vastaanottanut tilisiirtoja tai suoraveloituksia aiemmin kotimaassaan.

Maksupalveluntarjoajien välisestä yhteentoimivuudesta säädetään 4 artiklassa. Maksupalveluiden säännöt tulee olla samat kotimaassa ja EU:ssa, ja maksupalveluntarjoajien tulee käyttää enemmistön käyttämiä maksujärjestelyjä ja -järjestelmiä. Maksujärjestelyt ja -järjestelmät eivät saa asettaa teknisiä esteitä. Yhteentoimivuutta ei saa rajoittaa pitäytymällä pienten ryhmien käytössä oleviin ratkaisuihin. Artiklaa sovelletaan 1.2.2014 alkaen.

Asetuksen 5 artikla koskee tilisiirto- ja suoraveloitustapahtumien vaatimuksia. Maksupalveluntarjoajien on käytettävä IBAN-tilinumeroa maksutilien yksilöimiseksi ja varmistettava, että maksupalvelunkäyttäjä käyttää IBAN-tilinumeroa. Maksupalveluntarjoajien on käytettävä ISO 20022 XML –standardia maksutapahtumien välityksessä, ja standardia on käytettävä myös silloin, kun tilisiirrot tai suoraveloitukset on niputettu yhteen maksupalvelunkäyttäjän toimesta lukuun ottamatta kuluttajia ja mikroyrityksiä. ISO 20022 XML –standardia on käytettävä myös maksupalvelunkäyttäjän nimenomaisesta pyynnöstä.

Maksupalveluntarjoajan on lisäksi varmistettava, että maksaja toimittaa tilisiirroista tiedon maksajan nimestä tai maksutilin IBAN-tilinumerosta, tilisiirron suuruudesta, maksunsaajan maksutilin IBAN-tilinumerosta, maksunsaajan nimestä, jos se on saatavilla ja maksun mahdollisista lisätiedoista. Maksajan maksupalveluntarjoajan maksunsaajan maksupalveluntarjoajalle toimitettavista tiedoista säädetään asetuksen liitteen 2 kohdan b alakohdassa. Maksunsaajalle tulee esittää tiedot maksajan nimestä, tilisiirron suuruudesta ja mahdollisista maksun lisätiedoista. Säännösten soveltamisessa on otettava huomioon Euroopan parlamentin ja

neuvoston direktiivi 95/46/EY yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja sen täytäntöön panemiseksi annetut kansalliset säännökset. Henkilötietolaissa (523/1999) säädetään mainitussa direktiivissä tarkoitettuista henkilötietojen käsittelystä ja siirrosta.

Suoraveloitusten suorittamisessa maksunsaajan maksupalveluntarjoajan on varmistettava, että maksunsaaja toimittaa liitteen 3 a alakohdassa luetellut tiedot ja maksaja antaa suostumuksen sekä maksunsaajalle että maksajan maksupalveluntarjoajalle suoraveloituksen tekemisestä. Asetuksen liitteen 3 kohdan c alakohdassa säädetään maksunsaajan maksupalveluntarjoajan maksajan maksupalveluntarjoajalle toimittamista tiedoista. Maksajan saamista tiedoista säädetään liitteen 3 kohdan d alakohdassa.

Maksajalla on oikeus määrätä maksupalveluntarjoajansa rajoittamaan suoraveloitusperrinän tiettyyn summaan, jaksotukseen tai molempiin, tarkistaa kukin suoraveloitustapahtuma ennen maksajan maksutilin veloitusta, kun valtuutuksessa ei anneta oikeutta palautukseen, ja estää kaikki suoraveloitukset maksajan maksutilille tai jotka yksi tai useampi maksunsaaja käynnistää. Maksupalveluntarjoajat voivat poiketa edellä mainitusta, jos maksaja tai maksunsaaja eivät ole kuluttajia.

Suoraveloituksiin ja tilisiirtoihin sovelletaan 5 artiklassa ja liitteessä säädettyä 1.2.2014 alkaen (6 artikla). Jäsenvaltiot tai jäsenvaltion maksupalveluntarjoajat voivat asettaa lyhyempiä määräaikoja kansallisille maksutapahtumille.

Maksunsaaja saa periä 7 artiklan nojalla toistuvat suoraveloitukset 1.2.2014 jälkeenkin, jos asiakassopimukset suoraveloituksen voimassaolon jatkamisesta tai kansallinen lainsäädäntö ei sitä estä.

Asetuksen 8 artiklassa kielletään siirtohintojen käyttö suoraveloituksissa. Siirtohintana on maksunsaajan ja maksajan maksupalveluntarjoajan välinen tapahtumakohtainen maksu maksun siirrosta. Niin sanotuille R-maksutapahtumille eli peruttaville tai hylätyille suoraveloituksille voidaan kuitenkin sopia monenvälisiä siirtohintoja. Edellytyksenä on, että siirtohinnat pyritään kohdistamaan maksupalveluntarjoajaan, joka tai jon-

ka maksupalvelunkäyttäjä on aiheuttanut R-maksutapahtuman, ne ovat kustannusperusteisia, ne eivät ylitä todellisia kustannuksia, maksupalvelunkäyttäjältä ei veloiteta lisäkustannuksia eikä järjestelylle ole käytännöllistä eikä taloudellisesti toteutuskelpoista vaihtoehtoa.

Asetuksen 9 artiklassa säädetään maksujen käyttömahdollisuudesta. Maksaja ei saa tilisiirron yhteydessä rajoittaa EU:ssa sijaitsevaa valtiota, jossa maksutilin on sijaittava. Vastaavasti maksunsaaja, joka hyväksyy tilisiirron tai suoraveloituksen, ei saa yksilöidä, missä maksutilin on EU:ssa sijaittava. Edellytyksenä on, että maksutili on 3 artiklassa tarkoitettulla tavalla saavutettavissa.

Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset asetuksen noudattamisen varmistamiseksi (10 artikla). Jäsenvaltioiden on 11 artiklan mukaan annettava viimeistään 1.2.2013 säännökset asetuksen rikkomisesta aiheutuvista seuraamuksista, joiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Seuraamuksia ei kuitenkaan sovelleta kuluttajiin. Jäsenvaltioiden on lisäksi otettava käyttöön asianmukaiset ja tehokkaat tuomioistuinten ulkopuoliset kantelu- ja muutoksenhakumenettelyt maksupalvelunkäyttäjien ja niiden maksupalveluntarjoajien välisten asetuksista johtuvista oikeuksista ja velvollisuuksista johtuvien riitojen ratkaisemiseksi (12 artikla).

Artiklassa 13–15 säädetään säädösvallan siirrosta komissiolle ja asetuksen uudelleen-tarkastelun määräajasta.

Asetuksen 16 artikla koskee siirtymäsäännöksiä. Jäsenvaltiot voivat poiketa 6 artiklan 1 ja 2 kohdan vaatimuksista 1.2.2016 asti ja sallia maksupalveluntarjoajille kansallisia maksutapahtumia koskevia muuntotapahtumia. Lisäksi poikkeuksia voidaan soveltaa suoraveloituksiin ja tilisiirtotapahtumiin, joiden yhteenlaskettu markkinaosuus on alle 10 prosenttia kyseisen jäsenvaltion tapahtumien kokonaismäärästä Euroopan keskuspankin maksuasetilaston mukaan. Poikkeuksia voidaan sallia myös maksukortilla käynnistettyyn ja yksilöidyltä tililtä suoraveloitettuun tapahtumaan, ja niputettuihin tilisiirtoihin ja suoraveloituksiin.

Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan valvonta

EU:n päästökauppajärjestelmässä alkaa vuoden 2013 alusta kolmas päästökauppa-kausi, jonka aikana päästöoikeudet lasketaan pääsääntöisesti liikkeeseen huutokauppamalla ne keskitetysti unionin yhteisellä huutokauppapaikalla. Huutokaupat toteutetaan komission huutokauppa-asetuksen mukaisesti. Osa jäsenvaltioista on huutokaupannut päästöoikeuksiaan jo toisella päästökauppa-kaudella (2008–2012), mutta vastaavia laajamittaisia ja keskitettyjä huutokauppoja ei ole ennen järjestetty. Suomi on aiemmillä päästökauppa-kausilla jakanut koko päästöoikeusmääränsä päästökaupan toiminnanharjoittajille maksutta.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta on pantu Suomessa täytäntöön päästökauppalaiilla (311/2011), jonka 6 luku sisältää säännökset päästöoikeuksien huutokaupasta. Lain 36 §:n mukaan Suomi huutokauppaa oman osuutensa päästöoikeuksista unionin yhteisellä huutokauppapaikalla. Lain 37 §:ssä tarkoitettuna huutokaupanpitäjänä toimii Energiamarkkinavirasto, joka vastaa päästöoikeuksien siirrosta huutokaupattavaksi ja ottaa vastaan Suomen huutokauppatulot.

Yhteisellä huutokauppapaikalla myytäväksi tuotteeksi valittiin kesällä 2011 niin sanottu kahden päivän *spot-sopimus*, joka ei ole rahoitusvälineiden markkinoista annetussa direktiivissä tarkoitettu rahoitusväline. Suomen lainsäädännössä ei ole tällä hetkellä säännöksiä päästöoikeuksien spot-markkinoiden valvonnasta, niihin kohdistuvista väärinkäytöksistä tai seuraamuksista, eikä Finanssivalvonta valvo päästöoikeushuutokauppaa.

Huutokauppoja varten on tarkoitus valita kesäkuun 2013 loppuun mennessä huutokauppa-asetuksen 24 artiklassa tarkoitettu yhteinen huutokaupparakkailija. Huutokaupparakkailija on yksityinen toimija, jonka valvontatehtävä täydentää huutokauppojen viranomaisvalvontaa.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on saattaa voimaan ne markkinarakennetoimija-asetuksen säännökset, joita koskeva yksityiskohtainen sääntely on jätetty jäsenvaltioiden kansallisesti ratkaistavaksi. Näitä säännöksiä ovat asetuksen 10 artikla finanssialan ulkopuolisen vastapuolen määritysvelvollisuuden valvonnasta, 12 artikla seuraamuksista, 22 artikla keskusvastapuolen toimivaltaisen viranomaisen nimeämisestä, 23 artikla viranomaisten välisestä yhteistyöstä, 24 artikla hätätilanteista, 83 artikla salassapitovelvollisuudesta ja 84 artikla tietojenvaihdosta. Lisäksi esityksen tavoitteena on kumota sellaiset voimassa olevat säännökset ulkomaisista keskusvastapuolista, mitkä ovat ristiriidassa asetuksen kanssa.

Esityksessä ehdotetaan laajennettavan Finanssivalvonnan toimivaltaa. Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) määriteltäisiin muiksi finanssimarkkinoilla toimiviksi asetuksen 2 artiklassa tarkoitettujen kauppatietorekisterit, finanssialalla toimivat vastapuolet, finanssialan ulkopuoliset vastapuolet ja eläkejärjestelmät. Finanssivalvonta voisi määrätä asetuksen tiettyjen säännösten rikkomisesta rikemaksun ja seuraamusmaksun. Seuraamukset olisi eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta julkistettava.

Ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskeva sääntely ehdotetaan kumottavaksi, koska asetuksen säännökset keskusvastapuolista soveltuvat myös merkittävään osaan lainsäädännössä tarkoitetuista ulkomaisista selvitysyhteisöistä. Asetuksessa tarkoitettu keskusvastapuolen toimilupaviranomainen Suomessa olisi valtiovarainministeriö. Finanssivalvonta vastaisi suomalaisten keskusvastapuolten valvonnasta sekä asetuksen 23, 24, 83 ja 84 artiklassa tarkoitettua viranomaisten välisestä yhteistyöstä ja tietojenvaihdon yhteensovittamisesta sekä asetuksen noudattamisen valvonnasta.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi tehtäväksi lakitekniisiä selventäviä täsmennyksiä arvopaperimarkkinalakiin ja rahoitusvälineiden kaupankäynnistä annettuun lakiin. Arvopaperimarkkinalakiin ehdotetaan lisättäväksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen

(EU) 236/2012 lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä (lyhyeksimyyntiasetus) johdosta säännös lyhyeksimyyntiä koskevasta asetuksesta tarkoitettusta erityisestä tiedonantovelvollisuudesta. Rahoitusvälineiden kaupankäynnistä annettuun lakiin tehtäisiin niin ikään edellä mainitusta lyhyeksimyyntiasetuksesta johtuva täsmennys Finanssivalvonnan käytettävissä olevien erityisten lyhyeksimyynnin rajoittamista kaupankäyntipaikassa koskevien toimivaltuuksien osalta.

Finanssivalvonta voi määrätä Finanssivalvonnasta annetun lain 39 §:n nojalla valvotavalle maksulaitokselle julkisen varoituksen. Jos henkilö tarjoaa maksupalvelua ilman toimilupaa tai viranomaisen maksulaitoslain 8 §:ssä tekemää päätöstä, henkilö on tuomittava maksulaitosrikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi maksulaitoslain 49 §:n nojalla.

Esityksessä ehdotetaan Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ää muutettavaksi siten, että se kattaisi myös maksulaitoslain rikkomukset. Maksulaitoslakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös seuraamuksista, jossa yksilöitäisiin ne säännökset, joiden nojalla Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määrätä.

SEPA-asetuksen 11 artikla asetuksen rikkomisesta seuraavista seuraamuksista edellyttää uutta rangaistussäännöstä maksupalvelulakiin. Säännöksessä yksilöitäisiin ne artikkelit, joiden rikkomisesta sakkorangaistus voisi seurata.

Voimassa oleva kuluttajariitalautakunnan ja Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan riidanratkaisujärjestelmän katsotaan olevan riittävä SEPA-asetuksen 12 artiklassa tarkoitettua asianmukaisen ja tehokkaan tuomioistuimen ulkopuoliseksi kantelu- ja muutoksenhaku-menettelyksi.

Lisäksi esityksellä pantaisiin kansallisesti täytäntöön kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisen kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien huutokaupan ajoituksesta, hallinnoinnista ja muista näkökohdista annetun komission asetuksen (EU) N:o 1031/2010, jäljempänä huutokauppa-asetus, 43 artiklan edellyttämä valvonta-

ja seuraamusjärjestelmä. Huutokauppa-asetuksen 43 artiklan 1 ja 2 kohta edellyttävät, että Finanssivalvonnalla on valvontavastuu asetuksen 37–42 artiklojen noudattamisesta. Finanssivalvonnalla tulee olla myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2003/6/EY) sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) 12 artiklassa määritellyt asianmukaiset valvonta- ja tutkintavaltuudet. Lisäksi huutokauppa-asetuksen 43 artiklan 3 kohta edellyttää, että markkinoiden väärinkäyttödirektiivin 14 ja 15 artiklan mukaista kansallista seuraamusjärjestelmää sovelletaan myös huutokauppa-asetuksen 37–42 artikloja rikkoviin osapuoliin. Edelleen asetuksen 43 artiklan 4 kohta edellyttää, että 43 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten kansallisten viranomaisten väliseen yhteistyöhön sovelletaan markkinoiden väärinkäyttödirektiivin 16 artiklassa säädettyjä säännöksiä viranomaisten välisestä yhteistyöstä.

Finanssivalvonta valvoo nykyisin markkinoiden väärinkäyttöä ainoastaan rahoitusvälineiden osalta, joita ovat myös päästöoikeusjohdannaiset. Huutokauppa-asetuksessa tarkoitettu huutokauppatuotteena oleva päästöoikeus on kuitenkin *spot*-sopimus, eikä rahoitusväline. Komissio on antanut lokakuussa 2011 ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivin 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta antaman direktiivin (2004/39/EY) muutosdirektiiviksi ja asetukseksi sekä markkinoiden väärinkäyttöä koskevaksi asetukseksi. Kyseisissä säädösehdotuksissa ehdotetaan, että päästöoikeudet määriteltäisiin rahoitusvälineiksi. Jos ehdotus hyväksytään, Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetut viittaukset huutokauppa-asetukseen voidaan kumota, koska Finanssivalvonta valvoisi markkinoiden väärinkäyttöä myös päästöoikeuksilla käytävän kaupan osalta suoraan markkinoiden väärinkäyttöasetuksen perusteella. Nyt ehdotetut lakimuutokset olisivat siten voimassa väliaikaisesti ja ainoastaan siihen asti, kunnes markkinoiden väärinkäyttöasetusta olisi sovellettava.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Vuonna 2011 rahoitus- ja vakuutuslaitosten kaikkien johdannaisvelkojen arvo Suomessa oli 176 860 miljoonaa euroa ja johdannais-saatavien arvo 181 927 miljoonaa euroa.

Markkinarakennetoimija-asetus aiheuttaa valtaosalle OTC-johdannaiskaupan osapuolista lisäkustannuksia. Asetuksen johdosta esitetyt kansallisen lainsäädännön muutokset eivät itsessään tuo merkittäviä kustannuksia asetuksen soveltamisalan piirissä oleville toimijoille. Markkinarakennetoimija-asetuksen sekä 1. ja 2. lakiehdotuksen soveltamisella voi kuitenkin olla merkittäviä vaikutuksia sellaisille yrityksille, jotka ovat asetuksessa tarkoitettuja finanssialan ulkopuolisia vastapuolia ja jotka tulevat ylittämään asetuksen nojalla annettavan alemmantasoisien sääntelyn mukaisen määrittämissarvon. Tällaisia voivat olla esimerkiksi muiden ohella energiamarkkinoilla toimivat yritykset. Sen sijaan eläkejärjestelmien johdannaiskauppojen keskusvastapuoli määrittäykseen sovelletaan laajaa vapaaehtoista siirtymäaika. Tarkkojen taloudellisten arvioiden tekeminen niistä suomalaisista yrityksistä, jotka ovat asetuksen soveltamisalan piirissä, ei ole mahdollista.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Asetuksen noudattamisen valvonta lisää Finanssivalvonnan tehtäviä nykyisestä, koska valvonnan kohteena ovat aiempaa laajemmin OTC-johdannaiskaupat ja niiden osapuolet. Valvontaa on asetuksen noudattamisen valvomiseksi kohdistettava myös sellaisiin osapuoliin, jotka eivät välttämättä ole Finanssivalvonnan valvonnan piirissä tällä hetkellä. Asetuksessa tarkoitettu kaikkia johdannais-sopimuksia koskeva uusi raportointivelvollisuus tulee koskemaan laajaa joukkoa toimijoita. Lisäksi asetuksen nojalla Finanssivalvonnalle tulee sekä erilaisia päätöstä edellyttäviä toimenpiteitä suoritettavaksi, että sellaisten asetuksen perusteella annettavien ilmoitusten vastaanottamista ja rekisteröintiä, jotka eivät välttämättä edellytä erillisen pää-

töksen tekemistä. Finanssivalvonnan kansalliset ja kansainväliset yhteistyötehtävät muiden viranomaisten kanssa kasvavat. Finanssivalvonnan ja valtiovarainministeriön on tehtävä aiempaa laajempaa yhteistyötä keskusvastapuolen toimilupaa myönnettäessä. Finanssivalvonnan tehtävät ovat osittain uusia ja edellyttävät lisäresursointia.

Esityksessä ehdotetaan valtiovarainministeriölle keskusvastapuolen toimilupaviranomaisen tehtäviä. Tehtävät eivät merkittävästi poikkea voimassa olevan lainsäädännön nojalla tehtävästä ulkomaisten selvitysyhteisöjen toimilupavalvonnasta, mitä koskeva sääntely ehdotetaan kumottavaksi.

Finanssivalvonnan valvottavien sekä muiden säänneltyjen finanssimarkkinoilla toimivien määrä kasvaisi. Valvonnan suorittamisesta aiheutuvat kustannukset katettaisiin Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettussa laissa tarkoitetuilla valvontamaksuilla sekä toimenpidemaksuilla. Esitys lisäisi yritysten hallinnollisten- ja viranomaiskustannusten määrää.

SEPA-asetuksen sekä huutokauppa-asetuksen 37–42 artiklojen noudattamisen valvonta lisäisi Finanssivalvonnan sekä mahdollisesti myös kuluttaja-asiamiehen ja Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan työmäärää.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Markkinarakennetoimija-asetuksesta on annettu eduskunnalle U-kirjelmä (U 38/2010 vp).

SEPA-asetuksesta on annettu eduskunnalle U-kirjelmä (U 71/2010 vp).

Esityksestä pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, Suomen Pankilta, Finanssivalvonnalta, valtiokonttorilta, valtion eläkerahastolta, Verohallinnolta, Finanssialan Keskusliitto ry:ltä, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry:ltä, Työeläkevakuuttajat TELA ry:ltä, Akava ry:ltä, Arvopaperimarkkinayhdistys ry:ltä, Keskuskauppariitolta, NASDAQ OMX Helsinki Oy:ltä, Perheyrittäjien liitolta, Pörssisäätiöltä, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK:lta, Suomen Asianajajaliitolta, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry:ltä, Suomen Struk-

turoitujen Sijoitustuotteiden yhdistys ry:ltä, Suomen Yrittäjiltä, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:ltä sekä Euroclear Finland Oy:ltä.

Pääosa lausunnonantajista piti ehdotettuja muutoksia kannatettavina ja ehdotuksen lähtökohtia perusteltuina. Saatujen lausuntojen perusteella asian jatkovalmistelussa esitykseen tehtiin yksityiskohtaisia muutoksia muun muassa Finanssivalvonnan valvonta-

maksusta annettua lakia koskevaan lakiehdotukseen. Eräät lausunnonantajat olivat lausunnoissaan muun muassa edellyttäneet ehdotuksen yksityiskohtaisiin perusteluihin tehtäväksi asetuksen tulkintaa koskevia täsmennyksiä. Tällaisia perusteluja ei kuitenkaan voida sisällyttää tähän esitykseen. Lausuntopalautetiivistelmä, josta ilmenee pääkohtia esitetyistä lausunnoista, on liitetty valtioneuvoston hankerekisteriin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki Finanssivalvonnasta

4 §. Valvottavat. Säännöksen 2 momenttiin ehdotetaan lisättävän uusi 8 a kohta. Kohdassa tarkoitettu toimilupavalvottava olisi myös arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:ssä määritelty keskusvastapuoli, jonka toiminnasta säädetään markkinarakennetoimija-asetuksessa. Finanssivalvonnan tehtävänä olisi valvoa markkinarakennetoimija-asetuksessa tarkoitettua suomalaisen keskusvastapuolen toimintaa. Finanssivalvonta osallistuu valvojien kollegioon Euroopan talousalueelta palvelujaan Suomeen tarjoavan keskusvastapuolen toiminnan valvonnassa. Suomalaisen keskusvastapuolen toimilupaviranomaisena toimisi kuitenkin arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvussa ehdotetulla tavalla valtiovarainministeriö. Markkinarakennetoimija-asetuksessa kansallisille toimivaltaisille viranomaisille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi ja kansainvälisen valvontayhteistyön toteuttamiseksi Finanssivalvonnan ja valtiovarainministeriön on tehtävä tarpeellisilta osin yhteistyötä.

Markkinarakennetoimija-asetuksessa säädetään muun muassa keskusvastapuolen toimiluvan myöntämisen ja toiminnan harjoittamisen edellytyksistä. Asetuksen voimaantulon seurauksena ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskeva kansallinen sääntely on ristiriidassa asetuksen kanssa. Finanssivalvonnasta annetusta laista ehdotetaan tästä syystä kumottavaksi tai muutettavaksi ne voimassa olevat säännökset, jotka koskevat ulkomaisia selvitysyhteisöjä. Pykälän 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset ulkomaisiin selvitysyhteisöihin poistetaan.

5 §. Muut finanssimarkkinoilla toimivat. Pykälän 20 kohtaa muutettaisiin siten, että uuden luetelmakohdan 21 seurauksena kohdan jälkeen tuleva välimerkki muutettaisiin. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 21 kohta. Kohdan nojalla Finanssivalvonta voisi kohdistaa valvontatoimenpiteitä markkinara-

kennetoimija-asetuksessa tarkoitettuun kauppatietorekisteriin, finanssialalla toimivaan vastapuoleen ja finanssialan ulkopuoliseen vastapuoleen. Suomalaiset finanssialalla toimivat vastapuolet ovat käytännössä Finanssivalvonnan valvottavia myös 4 §:n nojalla. Kun esitys annetaan ennen Euroopan neuvoston ja parlamentin direktiivin 2011/61/EU vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta kansallista täytäntöönpanoa, on mahdollista, että osa erityisesti ulkomaisista direktiivin piiriin kuuluvista vaihtoehtoisista sijoitusrahastoista ei olisi Finanssivalvonnan valvonnan piirissä. Jos finanssialalla toimiva vastapuoli tai eläkejärjestelmä on Finanssivalvonnan valvottava 4 §:n nojalla, 4 §:ää sovelletaan näihin valvottaviin 5 §:n 21 kohdan sijasta.

Finanssialan ulkopuoliset vastapuolet eivät lähtökohtaisesti ole voimassa olevan lainsäädännön nojalla Finanssivalvonnan valvottavia, elleivät ne ole muita finanssimarkkinoilla toimivia Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 1 kohdan perusteella. Valvonnan ulottuviin tulee lähtökohtaisesti laaja joukko yrityksiä, joista kuitenkin vain osaan valvonta käytännössä kohdistuisi. Markkinarakennetoimija-asetuksen 10 artiklan 4 kohdan nojalla ESMA:n on laadittavat määrittelykynnysarvot, joita sovelletaan finanssialan ulkopuolisiin vastapuoliin. Väärinkäytösten ennalta estämiseksi on tärkeää, että Finanssivalvonnalla on tosiasiallinen toimivalta puuttua toimintaan, jonka se epäilee täyttävän markkinarakennetoimija-asetuksessa ja sen nojalla annetuissa alemman asteisissa teknisissä sääntelystandardeissa säädetty määrittelykynnysarvot. Tästä syystä muiksi finanssimarkkinoilla toimiviksi ehdotetaan kaikkia asetuksessa tarkoitettuja finanssialan ulkopuolisia vastapuolia.

Kohdassa tarkoitettuja muita finanssimarkkinoilla toimivia olisivat myös kauppatietorekisterit, jotka on säädetty markkinarakennetoimija-asetuksessa ESMA:n valvottaviksi toimijoiksi. Kotimaisessa lainsäädännössä

kauppatietorekisterien toimintaa ei ole erikseen säännelty. Jos tällainen palveluntarjoaja päättäisi aloittaa toiminnan Suomessa, Finanssivalvonnan olisi tehtävä tarpeellisilta osin valvontayhteistyötä ESMA:n kanssa, joka myöntäisi kauppatietorekisterille toimiluvan ja valvoisi sen toimintaa.

Eläkejärjestelmät on määritelty asetuksen 2 artiklan 10 kohdassa. Eläkejärjestelmille on myönnetty eräitä poikkeuksia asetuksen soveltamisalasta. Mainitun artiklan d kohdassa on säädetty määritelmään kuuluvaksi tietyin edellytyksin myös muut mahdollisesti hyväksytyt ja valvotut yhteisöt tai kansallisesti toimivat järjestelyt. Kuten finanssialalla toimivien vastapuolten, myös eläkejärjestelmien valvontaan sovelletaan ensisijaisesti 4 §:ää.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 22 kohta*. Kohdan nojalla Finanssivalvonta voisi kohdistaa valvontatoimenpiteitä sellaisiin henkilöihin, jotka ovat velvollisia noudattamaan huutokauppa-asetuksen 38, 39, 40, 41 ja 42 artiklan säännöksiä. Kohdassa tarkoitettuja muita finanssimarkkinoilla toimivia olisivat siten kaikki ne, jotka menettelisivät vastoin huutokauppa-asetuksen kyseisiä säännöksiä markkinoiden väärinkäytöstä. Tällaisia säännöksiä ovat asetuksen 38, 39 ja 40 artiklan säännökset sisäpiirintiedon kieltäytystä käytöstä, 41 artikla markkinoiden manipuloitua koskevasta kiellosta sekä 42 artikla markkinoiden väärinkäytön vähentämistä koskevasta erityisvaatimuksista.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 23 kohta*. Lisäys on tarpeen lakiteknisen täsmennyksen vuoksi asianomaisten toimijoiden puuttuessa lainkohdasta siihen lailla 752/2012 tehtyjen muutosten vuoksi. Muita finanssimarkkinoilla toimivia olisivat, kuten laissa 902/2011 on tarkoitettu, edelleen maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettut tahot.

6 §. Muut määritelmät. Pykälän 1 momentin 3 kohta muutettaisiin siten, että viittaus ulkomaisen selvitysyhteisön kotipaikkaan poistettaisiin. Momentin 5 kohtaan lisättäisiin viittaus arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuun keskusvastapuoleen. Finanssivalvonnalla olisi valtuudet harjoittaa valvontayhteistyötä ulkomaisten keskusvastapuolten valvonnassa muiden Finanssivalvontaa vastaavien viranomaisten kanssa asetuksen kollegiota ja vi-

ranomaisyhteistyötä koskevien säännösten nojalla.

Momentin 10 kohta ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

38 §. Rikemaksu. Pykälän 1 momentin 3 kohdan välimerkki ehdotetaan muutettavaksi. Uusi rikemaksun piiriin tuleva ryhmä olisi uuden lisättävän 4 kohdan mukaan henkilö, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo markkinarakennetoimija-asetuksen 4-5 tai 7-11 artiklaa. Voimassa olevan säännöksen 1 kohtaa sovellettaisiin, jos henkilö rikkoo asetuksessa säädettyjä velvollisuuksia toimittaa Finanssivalvonnalle säännöllisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja. Säännöksen 2 kohtaa sovellettaisiin keskusvastapuoliin arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 8 §:n nojalla.

Asetuksen 5 artiklassa säädetään määritysvelvollisuutta koskevasta menettelystä. Asetuksen 7-11 artiklassa säädetään keskusvastapuoleen pääsystä, markkinapaikkaan pääsystä, vastapuolten ja keskusvastapuolten ilmoitusvelvollisuudesta, finanssialan ulkopuolisista vastapuolista ja sellaisista OTC-johdannaissovimusten riskienpientämistekniikoista, joita ei määritetä keskusvastapuolella. Rikemaksu voitaisiin määrätä 10 artiklan nojalla erityisesti 1 kohdan c alakohdassa säädetyn määräajan laiminlyönnistä tai rikkomisesta. Asetuksen 12 artiklan 1 kohdan nojalla jäsenvaltioiden on säädettävä hallinnollisista seuraamuksista II osaston (4-13 artikla) säännösten rikkomisesta. Velvoittavat säännökset koskevat erityisesti tietojen ilmoittamista viranomaiselle ja eri toimijoiden menettelytapasäännöksiä. Asetuksen II osaston säännökset asettavat toimijoille samankaltaisia velvoitteita, joiden rikkominen on rikemaksusäännöksessä asetettu seuraamusjärjestelmän piiriin.

Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi *uusi 5 kohta*. Kohdan mukaan Finanssivalvonta määräisi rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo huutokauppa-asetuksen 42 artiklan 2 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden.

39 §. Julkinen varoitus. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lain Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta (752/2012) 39 §:n ja 40 §:n edellyttämä laki-

tekninen täsmennys. Momenttiin lisättäisiin viittaus Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 2 momenttiin momentissa nyt olevien säännösten lisäksi.

40 §. Seuraamusmaksu. Pykälän 1 momenttia seuraamusmaksun määräämisestä ehdotetaan laajennettavaksi ehdotetun maksulaitoslain uuden 49 a §:n rikkomiseen. Maksulaitoslakiin ehdotettavan säännöksen nojalla Finanssivalvonta voisi määrätä seuraamusmaksun luoton myöntämistä, riskien hallintaa ja toiminnan muuta järjestämistä, asiakasvarojen suojaamista ja säilyttämistä, vähimmäispääomaa, ja maksupalvelun markkinoinnissa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa koskevan kiellon rikkomisesta maksulaitokselle, sähkörahayhteisölle ja ulkomaiselle maksulaitokselle.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että seuraamusmaksu määrättäisiin myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo markkinarakennetoimija-asetuksen, Finanssivalvonnan tai Esman:n lyhyeksimyntiasetuksen nojalla tekemää päätöstä tai huutokauppa-asetuksen erikseen lueteltuja säännöksiä. Momentissa lueteltaisiin siten erikseen ne EU-asetukset sekä Finanssivalvonnan ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen lyhyeksimyntiasetuksen nojalla antamat päätökset, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta voitaisiin määrätä seuraamusmaksu.

Momentin nojalla Finanssivalvonta tai markkinaoikeus Finanssivalvonnan esityksestä voisi määrätä seuraamusmaksun markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle vastapuolelle, jos vastapuoli on tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyönyt tai rikkonut velvollisuuttaan määrittää kaikki määritysvelvollisuuden piiriin kuuluvat OTC-johdannaissovimukset, jotka täyttävät mainitussa artiklassa asetetut edellytykset. Lisäksi seuraamusmaksu voitaisiin määrätä markkinarakennetoimija-asetuksen 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle finanssialan ulkopuoliselle vastapuolelle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta on laiminlyönyt tai rikkonut mainitussa artiklassa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden ja määrittämisselvollisuuden. Säännöksen tarkoituksena on osaltaan ennalta estää finanssialan ulkopuolisten toimijoiden mahdollisia väärinkäy-

töksiä, koska Finanssivalvonnan tosiasialliset mahdollisuudet valvoa suomalaisten finanssialan ulkopuolisten yritysten OTC-johdannaiskauppoja ovat rajalliset.

43 §. Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti. Markkinarakennetoimija-asetuksen 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnan olisi jätettävä seuraamus julkistamatta, jos julkistaminen vaarantaisi vakavasti rahoitusmarkkinoiden vakauden tai aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa seuraamuksen kohteelle. Säännös koskisi kuitenkin myös muita Finanssivalvonnan valvottavia, joille on määrätty seuraamus. Laajemmalla soveltamisalalla ennakoidaan tulevien EU-lainsäädäntöhankkeiden aiheuttamia muutostarpeita.

50 d §. Toiminta markkinarakennetoimija-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Säännös olisi uusi ja siinä säädettäisiin Finanssivalvonnan tehtävistä markkinarakennetoimija-asetuksen 10 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna viranomaisena ja 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna suomalaista keskusvastapuolta valvovana toimivaltaisena viranomaisena. Lisäksi säännöksessä säädettäisiin Finanssivalvonnan tehtäväksi vastata viranomaisten välisestä yhteistyöstä ja tietojenvaihdon yhteensovittamisesta asetuksen 23, 24, 83 ja 84 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

50 e §. Toiminta huutokauppa-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jonka mukaan Finanssivalvonta toimii huutokauppa-asetuksen 43 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Finanssivalvonta valvoisi siten huutokauppa-asetuksen 37-42 artiklan säännösten noudattamista finanssimarkkinoita koskevinä säännöksinä ja sillä olisi käytössään asetuksessa mainitut valvonta-, tutkinta- ja seuraamusvaltuudet. Finanssivalvonnalla olisi myös asetuksessa mainitut valtuudet eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten väliseen yhteistyöhön.

54 §. Kolmannen maan valvottavan valvonta ja yhteistyö kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi ja 1 momentin 5 kohta

ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, kun ulkomaista selvitysyhteisöä koskeva sääntely kumotaan. Momentin 4 kohtaan ehdotetaan tehtävän vastaavasti luettelon muuttumisen seurauksena välimerkin muutos.

Ulkomaisten ETA-sivuliikkeiden ja muiden ulkomaisten valvottavien valvonta ja yhteistyö kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa.

Esityksessä ehdotetaan 59 §:n edellä olevaa väliotsikkoo muutettavaksi siten, että siitä poistetaan viittauksen ulkomaiseen selvitysyhteisöön ja tehdään muut muutoksen vaatimat kielelliset tarkistukset.

61 a §. *Ulkomaisen selvitysyhteisön valvonta.* Säännös ehdotetaan kumottavaksi, kun markkinarakennetoimija-asetuksessa säädetään keskusvastapuolista ja siten osin myös kansallisessa lainsäädännössä tarkoitetuista ulkomaisista selvitysyhteisöistä. Kansallinen ulkomaisen selvitysyhteisön valvontaa koskeva säännös on osin ristiriidassa markkinarakennetoimija-asetuksen kanssa.

67 §. *Tarkastustehtävien siirtäminen.* Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavan viittaukset ulkomaisiin selvitysyhteisöihin liittyvien tarkastustehtävien siirtämisestä.

71 §. *Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoa.* Pykälään ehdotetaan lisättävän uusi 11 a kohta, jonka mukaan Finanssivalvonnalla olisi oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja Energiamarkkinavirastolle huutokauppa-asetuksessa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä päästöoikeuksia koskevien johdannaismarkkinoiden valvomiseksi.

Pykälän 4 momentista poistettaisiin viittaus ulkomaisiin selvitysyhteisöihin. Finanssivalvonnalla olisi oikeus antaa tietoja keskusvastapuolelle, jos tietojen antaminen on välttämätöntä Finanssivalvonnalle säädetyn valvontatehtävän tai keskusvastapuolen harjoittaman selvitystoiminnan luotettavuuden turvaamiseksi.

1.2 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta

1 §. *Maksuvelvollinen.* Pykälän 1 momentin 1 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi viittaus ulkomaiseen selvitysyhteisöön. Momentin 17

kohtaan ehdotetaan tehtäväksi teknisluonteinen välimerkin muutos. Momentin 18 kohdassa säädettäisiin maksuvelvolliseksi markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jotka ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 1 momentin 21 kohdassa muiksi finanssimarkkinoilla toimiviksi. Maksuvelvollisten piiriin ei kuitenkaan lisättäisi mainitussa säännöksessä ja asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kauppatietorekisteriä, jonka valvontatehtävät on pääosin osoitettu ESMA:lle. Valvontamaksuvelvollinen olisi vain toimija, jolla on Suomessa kotipaikka.

6 §. *Muun maksuvelvollisen perusmaksu.* Pykälän 1 momentista poistettaisiin ulkomaisen selvitysyhteisön perusmaksu, koska ulkomaisen selvitysyhteisön sääntely ehdotetaan kumottavaksi. Säännökseen lisättäisiin maksuvelvolliseksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettu keskusvastapuoli, joka olisi Finanssivalvonnan valvottava Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n nojalla. Valvontamaksu olisi 150 000 euroa. Valvontamaksun suuruus perustuu arvioituun pysyvään Finanssivalvonnalle aiheutuvan työmäärän lisääntymiseen, jos Suomen perustettaisiin keskusvastapuoli.

Maksuvelvollisuus asetettaisiin myös markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8-10 kohdassa määritellyille toimijoille, joilla on Suomessa kotipaikka ja jotka ovat Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuja muita finanssimarkkinoilla toimivia. Finanssivalvonta ei asettaisi valvontamaksua asetuksen 2 artiklan 9 kohdan nojalla kaikille Suomessa toimiville yrityksille vaan ainoastaan niille, joiden OTC-johdannaispositiot ylittävät ESMA:n määrittämät määrittelykynnysarvot. Valvontamaksun määrä olisi 10 000 euroa vuodessa ja sillä katettaisiin asetuksen noudattamisen valvonnasta ja Finanssivalvonnan uusista tehtävistä aiheutuvia kuluja. Maksu määrättäisiin maksuunpantavaksi kuitenkin vain niiltä kuukausilta, jolloin finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ylittää markkinarakennetoimija-asetuksen 10

artiklan 3 kohdassa säädetyn määrityskynnyksarvon ja on mainitun artiklan nojalla määritysvelvollisuuden piirissä.

Säännöksen 3 momenttia muutettaisiin siten, että markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8-10 kohdassa tarkoitettu toimija, joka myös on Finanssivalvonnan valvottava, ei olisi velvollinen suorittamaan 6 §:n mukaista perusmaksua. Jos 1 §:n 1 momentin 18 kohdassa tarkoitettu maksuvelvollinen on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n nojalla Finanssivalvonnan valvottava, esimerkiksi luottolaitos, ja siten jo maksuvelvollinen, ei valvottavalla ole velvollisuutta suorittaa maksua 6 §:n nojalla.

1.3 Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta

1 luku Yleiset säännökset

1 §. Soveltamisala. Pykälän 1 momentin säännös lain soveltamisalasta ehdotetaan muutettavan siten, että viittaus ulkomaisiin selvitysyhteisöihin poistettaisiin, kun ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskeva kansallinen sääntely on tarkoitus kumota.

3 §. Määritelmät. Pykälän 5 kohdan keskusvastapuolen määritelmää muutettaisiin siten, että määritelmä viittaisi markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 1 kohtaan. Pykälän 6 kohdasta selvitysyhteisön selvitysosa puolen määritelmästä poistettaisiin viittaus ulkomaiseen selvitysyhteisöön.

II OSA ARVOPAPERIKESKUKSEN, SELVITYSYHTEISÖN, KESKUSVASTAPUOLEN JA SELVITYSOSAPUOLEN TOIMINTA

Osan otsikkoa muutettaisiin poistamalla viittaus ulkomaiseen selvitysyhteisöön sekä lisäämällä viittaus keskusvastapuoleen.

3 luku Selvitysyhteisön toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

2 §. Selvitysyhteisön toiminta. Pykälän 1 momentin 4 kohta kumottaisiin markkinarakennetoimija-asetuksen edellyttämällä ta-

valla. Kohdan kumoamisen johdosta 3 kohdan välimerkkiä muutettaisiin vastaavasti.

4 luku Keskusvastapuoli

Luvun otsikko ehdotetaan muutettavaksi luvun 3–6 §:ien kumoamisen johdosta luvun nyt ehdotettua sisältöä vastaavaksi.

1 §. Keskusvastapuolen toimilupa ja valvonta. Säännös olisi informatiivinen ja siinä viitattaisiin keskusvastapuoliin sovellettavan markkinarakennetoimija-asetuksen 14-21 artiklaan, jossa säädetään keskusvastapuolen toimiluvan myöntämisedellytyksistä ja –menettelyistä. Säännöksen nojalla valtiovarainministeriö olisi suomalaisen keskusvastapuolen kansallinen toimilupaviranomainen. Valtiovarainministeriö on myös pörssin, monikeskisen kaupankäyntijärjestelmän ja arvopaperikeskuksen toimilupaviranomainen. Keskusvastapuoli on arvopaperikaupan ja selvitystoiminnan järjestelmän luotettavuuden ja vakauden näkökulmasta merkittävä toimija, kuten ulkomaisten selvitysyhteisöjenkin on arvioitu olevan. Finanssivalvonta toimisi keskusvastapuolen valvonnasta vastaavana viranomaisena.

2 §. Keskusvastapuolen toiminta. Keskusvastapuolen toiminnasta säädetään markkinarakennetoimija-asetuksessa. Säännös on luonteeltaan informatiivinen.

Ulkomaisista selvitysyhteisöistä ja niiden toimilupamenettelystä Suomessa säädetään voimassa olevan lain 4 luvussa. Markkinarakennetoimija-asetuksessa säädetään 4 luvussa tarkoitetuille ulkomaisille selvitysyhteisöille eli useissa tapauksissa keskusvastapuoliyhteisöille asetettavista toimilupaa ja toimintaa koskevista säännöksistä. Selvitysyhteisön harjoittama toiminta kattaa käsitteellisesti sekä arvopaperikaupan määritys- että toteutustoiminnan, kuten nykyisinkin. Keskusvastapuolet harjoittavat arvopaperikaupasta johtuvien velvoitteiden määrittystä, mihin pääsääntöisesti lukeutuu velvoitteiden nettouttaminen ja uudistaminen eli novaatio. Ulkomaisten selvitysyhteisöjen toimintaa koskevaa EU-lainsäädäntöä on valmisteltu komission arvopaperilakia koskevassa direktiiviehdotuksessa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotuksessa arvopaperitoimituksen parantamisesta EU:ssa sekä ar-

vopaperikeskuksista ja direktiivin 98/26/EY muuttamisesta. Ennen mainittujen säädösten voimaantuloa kansallisessa lainsäädännössä olisi välitila, jossa osaa ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskevista säännöksistä sovellettaisiin ulkomaisiin toimijoihin, jotka harjoittavat arvopaperikaupasta johtuvien velvoitteiden toteutusta. Kun sääntely on keskittynyt toimijoiden valvontaedellytysten turvaamiseen, esityksessä ehdotetaan ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskeva sääntely kumottavaksi. Tällöin sääntely ei olisi ristiriidassa keskusvastapuolten valvontaa ja toimintaa koskevan markkinarakennetoimija-asetuksen kanssa. Esityksen hyväksymisen jälkeen ulkomaisen selvitysyhteisön, joka haluaa tarjota Suomessa arvopaperikaupasta johtuvien velvoitteiden selvitystä, on noudatettava suomalaisen selvitysyhteisöön sovellettavia säännöksiä. Suomessa toimii yksi ulkomainen selvitysyhteisö, joka tulee kotivaltiossaan markkinarakennetoimija-asetuksen soveltamisalan piiriin.

5 luku **Selvitysosapuoli**

1 §. *Selvitysosapuolen oikeuksien myöntäminen.* Pykälän 2 momentin 2 kohdassa säädetään ulkomaisen selvitysyhteisön oikeudesta päästä suomalaisen selvitysyhteisön selvitysosapuoleksi. Markkinarakennetoimija-asetuksessa säädetään keskusvastapuolen toiminnan harjoittamisen edellytyksistä kattavasti ja voimassa olevaa arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 lukua vastaavasti. Suomessa toimivalle ulkomaiselle keskusvastapuolelle on merkitystä sille, että sen oikeudet päästä selvitysyhteisön osapuoleksi turvataan, kun se täyttää sille EU:n lainsäädännössä asetetut edellytykset ja on toimivaltaisen viranomaisen valvoma toimija. Tästä syystä *momentin 2 kohtaa* muutettaisiin siten, että 1 luvun 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettulla keskusvastapuolella on oikeus päästä selvitysyhteisön selvitysosapuoleksi. Keskusvastapuolen tulee täyttää 1 momentin 2-5 kohdassa säädetyt edellytykset. Keskusvastapuoli täyttää markkinarakennetoimija-asetuksen 16 artiklan 1 kohdan nojalla 1 momentin 5 kohdassa asetetut edellytykset, kun sillä on oltava vähintään

7,5 miljoonan euron suuruinen pysyvä ja käytettävissä oleva alkupääoma.

3 §. *Velvollisuus hakea selvitysosapuoleksi.* Säännös ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaukset ulkomaiseen selvitysyhteisöön poistetaan. Säännöstä täsmennettäisiin lisäksi siten, että myös muun yhteisön, jonka määrittämät arvopaperikaupoista johtuvat velvoitteet säännöllisesti toteutetaan selvitysyhteisössä, ja jonka toiminta voisi muodostua rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta merkittäväksi, tulisi hakeutua selvitysosapuoleksi selvitysyhteisöön. Pykälässä tarkoitettu muu yhteisö voisi esimerkiksi olla suomalainen tai ulkomainen keskusvastapuoli. Selvitysosapuolivelvollisuus liittyy selvitysyhteisön riskienhallintaan ja toiminnan järjestämiseen luotettavalla tavalla. Säännöksen tarkoituksena on varmistaa selvitystoiminnan ja selvitysjärjestelmän luotettavuus.

6 luku **Arvo-osuusjärjestelmä**

4 §. *Tilinhoitajan oikeuksien myöntäminen.* Pykälän 1 momentin johtolauseen viittaus ulkomaiseen selvitysyhteisöön muutettaisiin keskusvastapuoleksi.

8 luku **Erinäiset säännökset**

5 §. *Muutoksenhaku valtiovarainministeriön päätökseen.* Pykälän 2 momentista poistettaisiin viittaukset ulkomaisiin selvitysyhteisöihin ja 4 luvun 1 ja 4 §:ään, jotka ehdotetaan kumottavan. Momenttiin ehdotetaan lisättävän viittaus 4 luvun 1 §:ään ja keskusvastapuolen toimiluvan myöntämiseen.

8 §. *Rikemaksu.* Rikemaksun piiriin lisättäisiin keskusvastapuolen toimilupaan ja toimintaan liittyvien säännösten, joita olisivat markkinarakennetoimija-asetuksen 15 ja 31-38 artikla, rikkominen. Säännös perustuu markkinarakennetoimija-asetuksen 22 artiklan 3 kohtaan.

9 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälän 1 momentin 1 kohta ehdotetaan täydennettäväksi siten, että seuraamusmaksun piiriin lisätään arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön toiminnan järjestämisen lisäksi keskusvastapuolen toiminnan harjoittaminen 4 luvun toimilupa-säännöksiä tai markkinarakennetoimija-

asetuksen 16, 26–30 sekä 39–50 artiklojen säännöksiä rikkomalla.

12 §. *Selvitysyhteisön toiminnan luvaton harjoittaminen.* Säännöksestä ehdotetaan poistettavan viittaus ulkomaisiin selvitysyhteisöihin.

13 a §. *Keskusvastapuolen toiminnan luvaton harjoittaminen.* Säännös olisi uusi ja sen tarkoituksena on säätää rangaistavaksi luvaton keskusvastapuolen toiminnan harjoittaminen. Selvitysyhteisöön sovellettavan seuraamussääntelyn tavoin luvaton keskusvastapuolitoimintaa harjoittava voitaisiin tuomita sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

1.4 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

1 luku Soveltamisala ja määritelmät

4 §. *Euroopan unionin lainsäädäntö.* Pykälän luettelon 4 kohtaan tehtäisiin tekninen välimerkkin muutos, minkä lisäksi pykälään lisättäisiin *uusi 5 kohta*, jonka mukaan lyhyeksimyntiasetuksella tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 236/2012 lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä.

2 luku Pörssitoiminta

31 a §. *Kaupankäynnin rajoittaminen.* Pykälä olisi uusi ja lisättäisiin lyhyeksimyntiasetuksen 23 artiklan johdosta. Säännös olisi luonteeltaan selventävä. Säännöksen mukaan Finanssivalvonnan oikeuteen määrätä tilapäisiä rajoituksia rahoitusvälineen lyhyeksimyynnille rahoitusvälineen hinnan merkittävän alentumisen vuoksi kaupankäyntipäivän aikana markkinapaikassa säädetään lyhyeksimyntiasetuksen 23 artiklassa. Finanssivalvonnan olisi harkittava mainitussa artiklassa tarkoitettujen valtuuksien käyttämistä muun muassa, mikäli artiklassa säädetty merkittävän arvonalentumisen raja-arvo saavutettaisiin.

33 §. *Kauppojen selvitys.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi ulkomaista

selvitysyhteisöä koskevan sääntelyn kumoamisen seurauksena. Pörssin olisi huolehdittava, että sen valitsema suomalainen tai ulkomainen keskusvastapuoli tai selvitysyhteisö on järjestänyt luotettavasti yhteistoimintansa niin, ettei siitä aiheudu vaaraa rahoitusmarkkinoiden vakaudelle tai kaupankäynnin luottavuudelle.

34 §. *Kaupankäyntiosapuolen oikeus valita selvitysyhteisö.* Säännöksen 1 momenttia muutettaisiin siten, että viittaukset selvitysyhteisön kotivaltioon poistettaisiin.

4 luku Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä

6 §. *Kauppojen selvitys.* Pykälän 2 momentista ehdotetaan poistettavan viittaus ulkomaiseen selvitysyhteisöön.

7 a §. *Kaupankäynnin rajoittaminen.* Pykälä olisi uusi ja se lisättäisiin lyhyeksimyntiasetuksen 23 artiklan johdosta. Säännös olisi luonteeltaan selventävä. Säännöksen mukaan Finanssivalvonnan oikeuteen määrätä tilapäisiä rajoituksia rahoitusvälineen lyhyeksimyynnille rahoitusvälineen hinnan merkittävän alentumisen vuoksi kaupankäyntipäivän aikana markkinapaikassa säädetään lyhyeksimyntiasetuksen 23 artiklassa. Finanssivalvonnan olisi harkittava mainitussa artiklassa tarkoitettujen valtuuksien käyttämistä muun muassa, jos artiklassa säädetty merkittävän arvonalentumisen raja-arvo saavutettaisiin.

1.5 Arvopaperimarkkinalaki

1 luku Yleiset säännökset

5 §. *Euroopan unionin lainsäädäntö.* Pykälään lisättäisiin *uusi 2 momentti* lainsäädännön ymmärrettävyyden parantamiseksi. Momentin tarkoituksena olisi selventää lyhyeksimyntiä koskevien, EU:n lainsäädännöstä johtuvien, erityisten ilmoitus- ja julkistamisvelvoitteiden soveltumista muun rahoitusmarkkinoilla voimassa olevan tiedonantovelvollisuuksia koskevan sääntelyn ohella. Momentin mukaan rahoitusvälineiden lyhyeksimyynnistä ja sitä koskevasta erityisestä tiedonanto- ja julkistamisvelvollisuudesta säädetään lyhyeksimyntiasetuksessa sen lisäksi

si, mitä tiedonantovelvollisuudesta arvopaperimarkkinoilla muuten on säädetty.

15 luku Hallinnolliset seuraamukset

1 § Rikemaksu. Rikemaksua koskevaan säännökseen ehdotetun *uuden 2 momentin* mukaan Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä olisivat 1 momentissa säädetyn lisäksi kumotun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 5 luvun 4 ja 7 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta ja velvollisuudesta pitää rekisteriä. Ehdotetulla uudella 2 momentilla ensinnäkin selkeytetään rikemaksun soveltamisalaa sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuuden osalta niin, että säännöksessä viitattaisiin suoraan lain 13 luvun 2 §:n säännöksen sijasta kumotun lain 5 luvun 4 §:n säännökseen ilmoitusvelvollisuudesta, jota on sovellettava lain 19 luvun 7 §:ään sisältyvän siirtymäsäännöksen vuoksi. Samalla voimassaolevan säännöksen 1 momentin 5 kohdan viittaus lain 13 luvun 2 §:n säännökseen ilmoitusvelvollisuudesta poistettaisiin. Toiseksi uudessa 2 momentissa viitattaisiin myös kumotun lain 5 luvun 7 §:ään, jossa säädetään liikkeeseenlaskijan velvollisuudesta pitää sisäpiirirekisteriä. Finanssivalvonta voisi siten uuden 2 momentin mukaan määrätä rikemaksun Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n mukaisesti myös sille, joka laiminlyö tai rikkoo kumotun lain 5 luvun 7 §:n säännöksiä velvollisuudesta pitää rekisteriä. Säännöksen 3 momenttiin tehtäisiin vaadittavat muutokset säännöksiin viittausten osalta. Säännöksen 3 momentissa tarkoitettuja tarkempia määräyksiä olisivat siten myös kumotun lain 5 luvun 15 §:n nojalla annetut Finanssivalvonnan määräykset, joita lain 19 luvun 1 §:n 6 momentin mukaan voidaan edelleen soveltaa. Lain siirtymäsäännökset ilmoitusvelvollisuudesta ja rekisterinpitovelvollisuudesta on laadittu siksi, kunnes valtiovarainministeriö antaa asetuksen julkisen sisäpiirirekisterin perustamiseksi ja EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetusta on ryhdyttävä soveltamaan. EU:n Markkinoiden väärinkäyttöä koskevan asetuksen voimaantuloajankohta ja sen soveltamista koskeva siirtymäajankohta eivät vielä ole tiedossa. Sisäpiiriläisten ilmoitusvelvollisuudesta ja kaup-

pojen julkistamisesta tullaan jatkossa säätämään suoraan sovellettavassa asetuksessa.

1.6 Maksulaitoslaki

49 a §. Seuraamukset. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi seuraamussäännös. Finanssivalvonta voisi *1 momentin* mukaan määrätä seuraamusmaksun Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n mukaisesti luoton myöntämisestä, riskien hallintaa ja toiminnan muuta järjestämistä, asiakasvarojen suojaamista ja säilyttämistä, vähimmäispääomaa, ja maksupalvelun markkinoinnissa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa koskevan kiellon rikkomisesta. Seuraamus voitaisiin määrätä maksulaitokselle, sähkörahayhteisölle ja ulkomaiselle maksulaitokselle. Säännös vastaa sisällöltään pääosin esimerkiksi sijoituspalvelulaisissa (747/2012) sijoituspalveluntarjoajan seuraamuksista säädettyä. Maksulaitosten tavoin sijoituspalveluntarjoaja voi olla esimerkiksi luottolaitos tai puhtaasti sijoituspalvelun tarjontaan erikoistunut toiminnanharjoittaja. Säännöksen tarkoituksena on, että maksulaitosten tekemistä väärinkäytöksistä aiheutuu samankaltainen seuraamus kuin muille rahoitusmarkkinoilla toimiville palveluntarjoajille, jotka rikkovat niiden toimintaa ja asiakkaansuojan olennaisesti liittyviä säännöksiä. Ei esimerkiksi olisi perusteltua, että maksupalveluntarjoajalle välttyisi seuraamuksilta asiakasvarojen väärinkäytöksistä silloin, kun sijoituspalveluyritykselle aiheutuisi vastaavassa tilanteessa seuraamus. Säännöksen tarkoituksena on osaltaan edistää maksujärjestelmää kohtaan tunnettua luottamusta ja asiakkaansuojaa.

Säännöksen *2 momentissa* säädettäisiin, että seuraamusmaksun piiriin kuuluisivat myös tarkemmat säännökset ja määräykset 1 momentissa tarkoitetuista säännöksistä sekä maksupalveludirektiivin ja sähköradirektiivin perusteella annetut Euroopan komission päätösten säännökset.

1.7 Maksupalvelulaki

85 a §. Rangaistussäännös. Finanssivalvonta voi yleisten toimivaltuuksiensa nojalla antaa valvottavilleen julkisen varoituksen, jos ne toimivat SEPA-asetuksessa säädetty-

jen velvollisuuksien vastaisesti. Asetuksen soveltamisala koskee kuitenkin myös muita osapuolia, kuin Finanssivalvonnasta annetun lain mukaisia Finanssivalvonnan valvottavia tai muita finanssimarkkinoilla toimivia. Asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu maksupalveluntarjoaja voi olla kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Edellä mainituista syistä maksupalvelulaissa on tarpeen säätää erikseen seuraamuksista, joita asetuksessa säädettyjen velvollisuuksien laiminlyönnistä seuraa. Asetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaan seuraamuksia ei kuitenkaan sovelleta kuluttajiin.

Rikoslaisissa omaksutun lähtökohdan mukaisesti rikoslaisissa säädetään ainoastaan sellaisista rikoksista, joista voi seurata vankeutta. Tämän vuoksi asetuksen rikkomisen seuraamuksista ei ole tarkoituksen-mukaista säätää rikoslaisissa vaan asiasta tulisi säätää maksupalvelulaissa. Maksupalvelulakiin ehdotetaan lisättävän uusi säännös SEPA-asetuksen 3-5, 8 ja 9 artiklan tahallisesta laiminlyönnistä maksupalveluntarjoajalle aiheutuvasta rangaistuksesta. Asetuksen 3 artiklassa säädetään maksunsaajan ja maksajan maksupalveluntarjoajan saavutettavuudesta, 4 artiklassa maksupalveluntarjoajien maksujärjestelyjen yhteensovittavuudesta ja 5 artiklassa maksupalveluntarjoajille asetetuista tilisiirto- ja suoraveloitustapahtumia koskevista vaatimuksista. Suoraveloitustapahtumien siirtohinnoista säädetään asetuksen 8 artiklassa ja 9 artiklassa maksujen käyttömahdollisuudesta. Rangaistussäännös koskee vain niitä mainittujen artiklojen säännöksiä, joissa asetetaan selvä velvollisuus taikka jotka sisältävät kieltonormin.

Teko voi olla vähäinen esimerkiksi silloin, kun 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu tekninen este johtuu ylivoimaisesta maksupalveluntarjoajan ulkopuolisesta ja vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta esteestä.

Ehdotettu säännös sisältää toissijaisuuslausakkeen. Ehdotetun rikkomussäännöksen sijasta voi siten tulla sovellettavaksi lähinnä rikoslain 36 luvun 1 § petoksesta tai 37 luvun 8 § maksuvälinepetoksesta.

1.8 Laki valtion vakuusrahastosta

19 b §. Toiminnan rajoittaminen. Pykälän 1 momentin 1 kohdan luetteloon lisättäisiin maininta keskusvastapuolista, jolloin valtioneuvosto voisi pykälässä säädetyillä edellytyksillä rajoittaa myös arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua keskusvastapuolen toimintaa.

2 Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Markkinarakennetoimija-asetus on tullut voimaan 16 päivänä elokuuta 2012. Jäsenvaltioiden on annettava viimeistään 1 päivänä helmikuuta 2013 SEPA-asetuksen rikkomiseen sovellettavat seuraamussäännökset.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiesitykset:

1.

Laki**Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 6 §:n 1 momentin 10 kohta, 54 §:n 1 momentin 5 kohta ja 61 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 1 momentin 10 kohta ja 54 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 752/2012 sekä 61 a § laeissa 10/2010 ja 752/2012,

muutetaan 4 §:n 5 momentti, 5 §:n 20 kohta, 6 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta, 38 §:n 1 momentin 3 kohta, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 54 §:n otsikko ja 1 momentin 4 kohta, 59 §:n edellä oleva väliotsikko, 67 §:n 1 momentti, sekä 71 §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 5 momentti, 6 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 momentti, 54 §:n otsikko ja 1 momentin 4 kohta ja 71 §:n 4 momentti laissa 752/2012, 5 §:n 20 kohta, 38 §:n 1 momentin 3 kohta ja 40 §:n 2 momentti laissa 902/2012, sekä 59 §:n edellä oleva väliotsikko ja 67 §:n 1 momentti laissa 10/2010, sekä

lisätään 4 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 752/2012, uusi 8 a kohta, 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012 ja 902/2012, uusi 21, 22 ja 23 kohta, 38 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012 ja 902/2012, uusi 4 ja 5 kohta, 43 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 752/2012, uusi 2 momentti, lakiin uusi 50 d ja e § ja 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 194/2011 ja 752/2012, uusi 11 a kohta seuraavasti:

4 §

Valvottavat

liikettä perustamatta, niin kuin 5 ja 6 luvussa säädetään.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

8 a) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua keskusvastapuolta;

Finanssivalvonta valvoo ulkomaisten ETA-valvottavien Suomessa olevien sivuliikkeiden toimintaa ja ulkomaisten ETAlisäeläkelaitosten toimintaa Suomessa sekä sellaista ulkomaisten valvottavien palvelujen tarjoamista Suomessa, jota harjoitetaan sivu-

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

20) sitä, joka on lyhyeksi myynnistä ja tiettyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 236/2012, jäljempänä *lyhyeksi myyntiasetus*, 5 artiklan 1 kohdan nojalla velvollinen teke-

mään ilmoituksen, 6 artiklan 1 kohdan nojalla velvollinen julkistamaan tietoja, 7 artiklan 1 kohdan tai 8 artiklan nojalla velvollinen tekemään ilmoituksen, sitä, joka on velvollinen noudattamaan 12, 13 tai 14 artiklassa säädettyjä rajoituksia, sitä, joka 17 artiklan nojalla tekee poikkeusta koskevan ilmoituksen sekä sitä, joka on velvollinen noudattamaan Finanssivalvonnan 18 artiklan 1 kohdan, 19 artiklan 2 kohdan, 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä;

21) OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, jäljempänä *markkinarakennetoimija-asetus*, 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kauppätietorekisteriä, 8 kohdassa tarkoitettua finanssialalla toimivaa vastapuolta, 9 kohdassa tarkoitettua finanssialan ulkopuolista vastapuolta ja 10 kohdassa tarkoitettua eläkejärjestelmää;

22) sitä, joka on velvollinen noudattamaan kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisen kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien huutokaupan ajoituksesta, hallinnoinnista ja muista näkökohdista annetun komission asetuksen (EU) N:o 1031/2010, jäljempänä *huutokauppa-asetus*, 38-42 artiklan säännöksiä;

23) maksulaitoslain 7 §:ssä tarkoitettua maksupalvelun tarjoajaa ja 7 a §:ssä tarkoitettua sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaa.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *kotivaltiota* ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan ulkomaiselle ETA-valvottavalle; *kotivaltiota* tarkoitetaan myös ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan sellaiselle yritykselle, joka tarjoaa tai aikoo tarjota rahoitus- tai vakuutuspalveluja Suomeen perustamatta sivuliikettä;

7) *ulkomaisella valvottavalla* yritystä, joka vastaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä, maksulaitoslaissa tarkoitettua maksulaitosta tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua keskusvastapuolta ja jolla on Suomessa sivuliike taikka joka tarjoaa tai aikoo tarjota Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta;

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

3) laiminlyö tai rikkoo lyhyeksimyntiasetuksen 5 artiklan 1 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, 6 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuuden julkistaa tietoja taikka 7 artiklan 1 kohdassa tai 8 artiklassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden taikka ei noudata 12 artiklan 1 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa tai 14 artiklan 1 kohdassa säädettyä rajoitusta taikka Finanssivalvonnan 18 artiklan 1 kohdan tai 19 artiklan 2 kohdan nojalla tekemää päätöstä;

4) laiminlyö tai rikkoo markkinarakennetoimija-asetuksen 5 artiklaa määritysvelvollisuutta koskevasta menettelystä, 7 artiklaa keskusvastapuoleen pääsystä, 8 artiklaa markkinapaikkaan pääsystä, 9 artiklaa ilmoitusvelvollisuudesta tai 11 artiklaa sellaisia OTC-johdannais sopimuksia koskevista riskienpientämistekniikoista, joita ei määritetä keskusvastapuolella;

5) laiminlyö tai rikkoo huutokauppa-asetuksen 42 artiklan 2 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden.

39 §

Julkinen varoitus

Finanssivalvonta antaa valvottavalle ja muulle finanssimarkkinoilla toimivalle julki-

sen varoituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee muiden kuin 38 §:n 1 momentissa taikka 40 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti. Valvottavalle julkinen varoitus annetaan myös, jos valvottava tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee toimilupansa ehtojen tai toimintaansa koskevien sääntöjen vastaisesti.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä tai maksulaitoslain 49 a §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

1) markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan tai 3 kohdan säännöstä finanssimarkkinoilla toimivan vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määritysvelvollisuudesta taikka 10 artiklan 1 kohdan säännöstä finanssialan ulkopuolisen vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määritysvelvollisuudesta ja ilmoitusvelvollisuudesta;

2) Finanssivalvonnan lyhyeksi myyntiasetuksen 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä tai

3) huutokauppa-asetuksen 38, 39 ja 40 artiklan säännöksiä sisäpiirintiedon kielletystä käytöstä, 41 artiklan säännöksiä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta tai 42 artiklan 1, 3 tai 5 kohdan säännöksiä markkinoiden väärinkäytön vähentämistä koskevistä erityisvaatimuksista.

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

Finanssivalvonta ei julkista 1 momentissa tarkoitettua seuraamusta, jos julkistaminen saattaisi vakavasti vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden tai saattaisi aiheuttaa kohutonta vahinkoa seuraamuksen kohteelle.

50 d §

Toiminta markkinarakennetoimija-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisen viranomaisena

Finanssivalvonta toimii markkinarakennetoimija-asetuksen 10 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna viranomaisena ja 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna asetuksen noudattamista valvovana toimivaltaisen viranomaisena. Finanssivalvonta vastaa mainitun asetuksen 23, 24, 83 ja 84 artiklassa tarkoitettua viranomaisten välisestä yhteistyöstä ja tietojenvaihdon yhteensovittamisesta.

50 e §

Toiminta huutokauppa-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisen viranomaisena

Finanssivalvonta toimii huutokauppa-asetuksen 43 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisen viranomaisena.

54 §

Kolmannen maan valvottavan valvonta ja yhteistyö kolmannen maan valtion valvontaviranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

4) jonka valvonnassa olevan yrityksen liikkeeseen laskemia arvopapereita on säänneltyllä markkinalla tai monenkeskisessä kau-

pankkyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa.

Ulkomaisten ETA-sivuliikkeiden ja muiden ulkomaisten valvottavien valvonta sekä yhteistyö kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvonta voi tehdä kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että Finanssivalvonta suorittaa ulkomaisen ETA-valvottavan tarkastukseen liittyviä sellaisia tehtäviä, jotka kuuluvat kotivaltion valvontaviranomaisen vastuulle. Finanssivalvonta voi myös tehdä isäntävaltion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että tämä suorittaa Finanssivalvonnan vastuulla olevan valvottavan tarkastukseen liittyviä tehtäviä.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus

luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

11 a) Energiamarkkinavirastolle huutokauppa-asetuksessa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi sekä päästöoikeuksien johdannaismarkkinoiden valvomiseksi;

Finanssivalvonnalla on oikeus ilmoittaa valvottaville ja ulkomaisille ETA-sivuliikkeille, jos samalla velallisella havaitaan olevan niiltä huomattavia sitoumuksia tai velvoitteita taikka jos on syytä epäillä jonkin niiden asiakkaan toiminnan aiheuttavan niille vahinkoa. Lisäksi Finanssivalvonnalla on oikeus antaa valvottavia ja ulkomaisia valvottavia koskevia tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle pörssille ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle Suomessa sekä arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetulle arvopaperikeskukselle, selvitysyhteisölle ja keskusvastapuolelle sekä muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muita henkilöitä koskevia tietoja pörssille, jos tietojen antaminen on välttämätöntä niille säädetyn valvontatehtävän tai niiden harjoittaman selvitystoiminnan luotettavuuden turvaamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki**Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 1 ja 17 kohta sekä 6 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 758/2012, sekä *lisätään* 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 758/2012, uusi 18 kohta ja 6 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 758/2012, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu valvottava, 5 momentissa tarkoitettu ulkomaisen valvottavan sivuliike ja 6 momentissa tarkoitettu eläkerahasto ja eläkelaitos;

17) kolmannen maan luottolaitoksen edustusto;

18) OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen

(EU) N:o 648/2012 (*markkinarakennetoimija-asetus*) 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa.

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitettun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	260 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletussuojarahasto	12 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusraho	2 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu oikeushenkilö	1 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu luonnollinen henkilö	200
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausraho	3 000
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 000
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 000
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettujen ryhmittymien omistusyhteisö	10 000

pörssin, arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön omistusyhteisö	10 000
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 000 Perusmaksua korotetaan 180 euroa jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	150 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 000
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	15 500 Perusmaksua korotetaan 16 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	12 500
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	10 500 Perusmaksua korotetaan 11 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 000
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan ta-	3 000

lousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 000
Eläketurvakeskus	10 000
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 000
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 000
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 000
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutus-edustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	300
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8-10 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 000

Tämän pykälän mukainen, muulle kuin markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8–10 kohdassa tarkoitettulle määrättävä, maksu koskee myös 4 §:ssä tarkoitettua maksuvelvollista. Jos osakkeen liikkeeseenlaskija on laskenut liikkeeseen myös muita tässä pykälässä tarkoitettuja arvopapereita, maksuvelvolliselta peritään maksu kummankin perusteen mukaisesti.

Markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli on velvollinen suorittamaan maksun tämän pykälän nojalla niiltä kuukausilta, joina markkinarakennetoimija-asetuksen 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määrityskynnysarvo on ylitetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki**arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (749/2012) 3 luvun 2 §:n 1 momentin 4 kohta ja 4 luvun 3—6 §,
muutetaan 1 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta, II osan otsikko, 3 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta, 4 luvun otsikko sekä 1 ja 2 §, 5 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohta ja 3 §, 6 luvun 4 §:n 1 momentin johtolause, 8 luvun 5 §:n 2 momentti, 8 §, 9 §:n 1 momentin 1 kohta ja 12 § sekä
lisätään 8 lukuun uusi 13 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan arvo-osuusjärjestelmän ylläpitämiseen ja selvitystoiminnan harjoittamiseen Suomessa.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *keskusvastapuolella* OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, jäljempänä *markkinarakennetoimija-asetus*, 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua yhteisöä;

6) *selvitysosapuolella* yhteisöä, jolle on myönnetty oikeus antaa rahoitusvälineitä koskevia kauppvoja tai muita luovutuksia selvitysyhteisön selvitettäväksi;

II OSA

ARVOPAPERIKESKUKSEN, SELVITYSYHTEISÖN, KESKUSVASTAPUOLEN JA SELVITYSOSAPUOLEN TOIMINTA

3 luku

Selvitysyhteisön toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

2 §

Selvitysyhteisön toiminta

Selvitysyhteisö saa selvitystoiminnan lisäksi toimiluvassa määrätyn edellytyksin:

3) toimia selvitysosapuolena.

4 luku

Keskusvastapuoli

1 §

Keskusvastapuolen toimilupa ja valvonta

Suomalaisen keskusvastapuolen markkinarakennetoimija-asetuksen 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimilupaviranomainen on valtiovarainministeriö. Finanssivalvonnan asemasta keskusvastapuolen toimintaa valvovana toimivaltaisena viranomaisena säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 50 d §:ssä. Keskusvastapuolen toimiluvan myöntämisedellytyksistä ja -menettelyistä säädetään markkinarakennetoimija-asetuksen 14-21 artiklassa.

2 §

Keskusvastapuolen toiminta

Keskusvastapuolen toiminnasta säädetään markkinarakennetoimija-asetuksessa.

5 luku

Selvitysosaapuoli

1 §

Selvitysosaapuolen oikeuksien myöntäminen

Selvitys yhteisön on lisäksi myönnettävä selvitysosaapuolen oikeudet:

2) keskusvastapuolelle, joka täyttää 1 momentin 2—5 kohdassa säädetyt edellytykset.

3 §

Velvollisuus hakea selvitysosaapuoleksi

Sellaisen selvitys yhteisön tai muun yhteisön, jonka määrittämät arvopaperikaupoista johtuvat velvoitteet toteutetaan säännöllisesti selvitys yhteisössä ja jonka toiminta voi muodostua rahoitusmarkkinoiden vakauden kan-

nalta merkittäväksi, tulee hakea selvitysosaapuolen oikeudet mainitussa selvitys yhteisössä.

6 luku

Arvo-osuusjärjestelmä

4 §

Tilinhoitajan oikeuksien myöntäminen

Arvopaperikeskuksen on myönnettävä tilinhoitajan oikeudet Suomen valtiolle, Suomen Pankille, toisen ETA-valtion keskuspankille, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, selvitys yhteisölle ja keskusvastapuolelle sekä sellaiselle sijoituspalvelun tarjoajalle ja selvitysosaapuolelle:

8 luku

Erinäiset säännökset

5 §

Muutoksenhaku valtiovarainministeriön päätökseen

Jos 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä arvopaperikeskuksen toimiluvan myöntämisestä, 2 luvun 23 §:ssä tarkoitettua päätöstä arvopaperikeskuksen sääntöjen vahvistamisesta, 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä selvitys yhteisön toimiluvan myöntämisestä tai 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettua päätöstä selvitys yhteisön sääntöjen vahvistamisesta taikka 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä keskusvastapuolen toimiluvan myöntämisestä ei ole annettu niiden antamiselle säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja

käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölais-
sa.

8 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat 2 luvun 26—28 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä ja markkinarakennetoimija-asetuksen 15 ja 31-38 artiklan säännökset keskusvastapuolen toiminnasta.

9 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 2 luvun 15 §:n ja 3 luvun 1 §:n säännökset arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön toiminnan järjestämisestä sekä markkinarakennetoimija-asetuksen 16, 26-30 sekä 39-50 artiklan säännökset keskusvastapuolen toiminnan järjestämisestä;

12 §

Selvitysyhteisön toiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa vastoin 3 luvun 1 §:n 1 momenttia, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta selvitysyhteisön toiminnan harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

13 a §

Keskusvastapuolen toiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta harjoittaa keskusvastapuolen toimintaa vastoin markkinarakennetoimija-asetuksen 14 artiklaa, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta keskusvastapuolen toiminnan harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

4.

Laki**kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (748/2012) 1 luvun 4 §:n 4 kohta, 2 luvun 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 1 momentti ja 4 luvun 6 §:n 2 momentti sekä *lisätään* 1 luvun 4 §:ään uusi 5 kohta, 2 lukuun uusi 31 a § ja 4 lukuun uusi 7 a § seuraavasti:

<p>1 luku</p> <p>Soveltamisala ja määritelmät</p> <p>4 §</p> <p><i>Euroopan unionin lainsäädäntö</i></p> <p>Tässä laissa tarkoitetaan:</p> <p>4) <i>pörssilistadirektiivillä</i> arvopaperien otamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2001/34/EY;</p> <p>5) <i>lyhyeksi-myntiasetuksella</i> lyhyeksi-myynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 236/2012.</p> <p>2 luku</p> <p>Pörssitoiminta</p> <p>31 a §</p> <p><i>Kaupankäynnin rajoittaminen</i></p> <p>Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä tilapäisiä rajoituksia rahoitusvälineen lyhyeksi-</p>	<p>myynnille sen hinnan merkittävän alentumisen vuoksi säädetään lyhyeksi-myntiasetuksen 23 artiklassa.</p> <p>33 §</p> <p><i>Kauppojen selvitys</i></p> <p>-----</p> <p>Jos pörssi käyttää kauppojen selvitykseen arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua keskusvastapuolta, pörssin, mainitussa laissa tarkoitettun selvitysyhteisön ja keskusvastapuolen on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.</p> <p>-----</p> <p>34 §</p> <p><i>Kaupankäyntiosapuolen oikeus valita selvitysyhteisö</i></p> <p>Kaupankäyntiosapuolella on oikeus käyttää myös muuta selvitysyhteisöä kuin pörssin käyttämää selvitysyhteisöä säännellyllä markkinalla tehdyistä kaupoista johtuvien velvollisuuksiensa toteuttamiseksi, jos pörssin ja mainittujen selvitysyhteisöjen yhteistoiminta on järjestetty siten, ettei kaupan-</p>
---	--

käynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

vastapuolen on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

4 luku

7 a §

Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä

Kaupankäynnin rajoittaminen

6 §

Kauppojen selvitys

Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä tilapäisiä rajoituksia rahoitusvälineen lyhyeksi-myynnille sen hinnan merkittävän alentumisen vuoksi säädetään lyhyeksi-myyntiasetuksen 23 artiklassa.

Jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä käyttää kauppojen selvitykseen arvoosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua keskusvastapuolta, kaupankäynnin järjestäjän, mainitussa laissa tarkoitetun selvitysyhteisön ja keskus-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

5.

Laki**arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:n ja 15 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 15 luvun 1 § sekä
lisätään 1 luvun 5 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

5 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Sen lisäksi, mitä tiedonantovelvollisuudesta arvopaperimarkkinoilla muuten säädetään, rahoitusvälineiden lyhyeksi-myynnistä ja sitä koskevasta erityisestä tiedonanto- ja julkistamisvelvollisuudesta säädetään lyhyeksi-myynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 236/2012.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännök-

siä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat:

1) 5 luvun 4 §:n säännös markkinointiaineiston toimittamisesta Finanssivalvonnalle;

2) 8 luvun 2—7 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta;

3) 9 luvun 5 ja 9—11 §:n säännökset huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoitusvelvollisuudesta;

4) 10 luvun 5 ja 6 §:n säännökset säänneltyjen tietojen saatavilla pidosta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi kumotun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 5 luvun 4 ja 7 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta ja velvollisuudesta pitää rekisteriä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi 1 momentin 1—4 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

6.

Laki**maksulaitoslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maksulaitoslakiin (297/2010) uusi 48 a § seuraavasti:

48 a §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta maksulaitokselle, sähkörahayhteisölle tai ulkomaiselle maksulaitokselle määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 10 § luoton myöntämisestä;
- 2) 19 § riskien hallinnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä;
- 3) 26 § asiakasvarojen suojaamisesta ja säilyttämisestä;
- 4) 27 § vähimmäispääomasta;
- 5) 32 §:n 2 momentti kiellosta antaa maksupalvelun markkinoinnissa totuudenvastais- tai harhaanjohtavaa tietoa.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tar-

koitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakaan valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY perusteella annettujen Euroopan komission päätösten säännökset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20_____.

7.

Laki**maksupalvelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maksupalveluista annettuun lakiin (290/2010) uusi 85 a § seuraavasti:

9 luku

Valvonta

85 a §

Rangaistussäännös

Joka elinkeinotoiminnassa tahallaan laiminlyö noudattaa euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 260/2012

1) 3 artiklan säännöstä maksupalveluntarjoajan saavutettavuudesta,

2) 4 artiklan säännöstä maksupalveluntarjoajien maksujärjestelyjen yhteensopivuudesta,

3) 5 artiklan säännöstä maksupalveluntarjoajille asetetuista tilisiirto- ja suoraveloitustapahtumia koskevista vaatimuksista,

4) 8 artiklan säännöstä suoraveloitustapahtumien siirtohinnoista tai

5) 9 artiklan säännöstä maksujen käyttömahdollisuudesta

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *maksupalvelurikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

8.

Laki**valtion vakuusrahastosta annetun lain 19 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/1992) 19 b §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 771/2012, seuraavasti:

19 b §

Toiminnan rajoittaminen

Valtioneuvosto voi, jos se on rahoitusmarkkinoiden vakavien kansainvälisten häiriöiden tai toisen valtion viranomaisten toimien takia välttämätöntä Suomen rahoitusmarkkinoiden tai rahoitusmarkkinoilla toimivien vakaan ja häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi:

1) rajoittaa luottolaitosten, rahastoyhtiöiden, säilytisyhteisöjen, sijoituspalveluyritysten, pörssien, selvitysyhteisöjen, keskusvastapuolten ja arvopaperikeskusten toimiluvan ja sääntöjen mukaista toimintaa;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 7 päivänä helmikuuta 2013

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

JUTTA URPILAINEN

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 6 §:n 1 momentin 10 kohta, 54 §:n 1 momentin 5 kohta ja 61 a §,
 sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 1 momentin 10 kohta ja 54 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 752/2012 sekä 61 a § laeissa 10/2010 ja 752/2012,
muutetaan 4 §:n 5 momentti, 5 §:n 20 kohta, 6 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta, 38 §:n 1 momentin 3 kohta, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 54 §:n otsikko ja 1 momentin 4 kohta, 59 §:n edellä oleva väliotsikko, 67 §:n 1 momentti, sekä 71 §:n 4 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 5 momentti, 6 §:n 1 momentin 3 ja 7 kohta, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 momentti, 54 §:n otsikko ja 1 momentin 4 kohta ja 71 §:n 4 momentti laissa 752/2012, 5 §:n 20 kohta, 38 §:n 1 momentin 3 kohta ja 40 §:n 2 momentti laissa 902/2012, sekä 59 §:n edellä oleva väliotsikko ja 67 §:n 1 momentti laissa 10/2010, sekä
lisätään 4 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 752/2012 uusi 8 a kohta, 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012 ja 902/2012 uusi 21, 22 ja 23 kohta, 38 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012 ja 902/2012, uusi 4 ja 5 kohta, 43 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 752/2012, uusi 2 momentti, lakiin uusi 50 d ja e § ja 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 194/2011 ja 752/2012, uusi 11 a kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Valvottavat

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

 Finanssivalvonta valvoo ulkomaisten ETA-valvottavien Suomessa olevien sivuliikkeiden toimintaa, ulkomaisten ETAlisäeläkelaitosten ja ulkomaisten selvitysyhteisöjen toimintaa Suomessa sekä sellaisten ulkomaisten valvottavien palvelujen tarjoamista ja ulkomaisten selvitysyhteisöjen toimintaa Suomessa, joita harjoitetaan sivuliik-

 Finanssivalvonta valvoo ulkomaisten ETA-valvottavien Suomessa olevien sivuliikkeiden toimintaa ja ulkomaisten ETAlisäeläkelaitosten toimintaa Suomessa sekä sellaista ulkomaisten valvottavien palvelujen tarjoamista Suomessa, jota harjoitetaan sivuliikettä perustamatta, niin kuin 5 ja 6 luvussa säädetään.

 8 a) arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua keskusvastapuolta;

kettä perustamatta, niin kuin 5 ja 6 luvussa säädetään.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

20) sitä, joka on lyhyeksimyynnistä ja tiettyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 236/2012, jäljempänä *lyhyeksimyyntiasetus*, 5 artiklan 1 kohdan nojalla velvollinen tekemään ilmoituksen, 6 artiklan 1 kohdan nojalla velvollinen julkistamaan tietoja, 7 artiklan 1 kohdan tai 8 artiklan nojalla velvollinen tekemään ilmoituksen, sitä, joka on velvollinen noudattamaan 12, 13 tai 14 artiklassa säädettyjä rajoituksia, sitä, joka 17 artiklan nojalla tekee poikkeusta koskevan ilmoituksen sekä sitä, joka on velvollinen noudattamaan Finanssivalvonnan 18 artiklan 1 kohdan, 19 artiklan 2 kohdan, 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

20) sitä, joka on lyhyeksimyynnistä ja tiettyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 236/2012, jäljempänä *lyhyeksimyyntiasetus*, 5 artiklan 1 kohdan nojalla velvollinen tekemään ilmoituksen, 6 artiklan 1 kohdan nojalla velvollinen julkistamaan tietoja, 7 artiklan 1 kohdan tai 8 artiklan nojalla velvollinen tekemään ilmoituksen, sitä, joka on velvollinen noudattamaan 12, 13 tai 14 artiklassa säädettyjä rajoituksia, sitä, joka 17 artiklan nojalla tekee poikkeusta koskevan ilmoituksen sekä sitä, joka on velvollinen noudattamaan Finanssivalvonnan 18 artiklan 1 kohdan, 19 artiklan 2 kohdan, 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä;

21) *OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, jäljempänä **markkinarakennetoimija-asetus**, 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kauppatietorekisteriä, 8 kohdassa tarkoitettua finanssialalla toimivaa vastapuolta, 9 kohdassa tarkoitettua finanssialan ulkopuolista vastapuolta ja 10 kohdassa tarkoitettua eläkejärjestelmää;*

22) sitä, joka on velvollinen noudattamaan kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisen kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien huutokaupan ajoituksesta, hallinnoinnista ja muista näkökohdista annetun komission asetuksen (EU) N:o 1031/2010, jäljempänä *huutokauppa-asetus*, 38–42 artiklan säännöksiä;

23) maksulaitoslain 7 §:ssä tarkoitettua mak-

suppalvelun tarjoajaa ja 7 a §:ssä tarkoitettua sähköisen rahan liikkeeseenlaskijaa.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *kotivaltiolla* ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan ulkomaiselle ETA-valvottavalle; kotivaltiolla tarkoitetaan myös ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan sellaiselle yritykselle, joka tarjoaa tai aikoo tarjota rahoitus- tai vakuutuspalveluja Suomeen perustamatta sivuliikettä *taikka jossa on ulkomaisen selvitysyhteisön yhtiöoikeudellinen kotipaikka*;

7) *ulkomaisella valvottavalla* yritystä, joka vastaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä *tai* maksulaitoslaissa tarkoitettua maksulaitosta ja jolla on Suomessa sivuliike taikka joka tarjoaa tai aikoo tarjota Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta;

10) *ulkomaisella selvitysyhteisöllä* arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvussa tarkoitettua ulkomaista selvitysyhteisöä;

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

3) laiminlyö tai rikkoo lyhyeksimyntiasteuksen 5 artiklan 1 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, 6 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuuden julkistaa tietoja taikka 7 artiklan 1 kohdassa tai 8 artiklassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden taikka ei noudata 12

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan

3) *kotivaltiolla* ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan ulkomaiselle ETA-valvottavalle; kotivaltiolla tarkoitetaan myös ETA-valtiota, joka on myöntänyt toimiluvan sellaiselle yritykselle, joka tarjoaa tai aikoo tarjota rahoitus- tai vakuutuspalveluja Suomeen perustamatta sivuliikettä;

7) *ulkomaisella valvottavalla* yritystä, joka vastaa luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä, maksulaitoslaissa tarkoitettua maksulaitosta *tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua keskusvastapuolta* ja jolla on Suomessa sivuliike taikka joka tarjoaa tai aikoo tarjota Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta;

(10 kohta kumotaan)

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

3) laiminlyö tai rikkoo lyhyeksimyntiasteuksen 5 artiklan 1 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, 6 artiklan 1 kohdassa säädetyn velvollisuuden julkistaa tietoja taikka 7 artiklan 1 kohdassa tai 8 artiklassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden taikka ei noudata 12

artiklan 1 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa tai 14 artiklan 1 kohdassa säädettyä rajoitusta taikka Finanssivalvonnan 18 artiklan 1 kohdan tai 19 artiklan 2 kohdan nojalla tekemää päätöstä.

artiklan 1 kohdassa, 13 artiklan 1 kohdassa tai 14 artiklan 1 kohdassa säädettyä rajoitusta taikka Finanssivalvonnan 18 artiklan 1 kohdan tai 19 artiklan 2 kohdan nojalla tekemää päätöstä;

4) laiminlyö tai rikkoo markkinarakennetoimija-asetuksen 5 artiklaa määritysvelvollisuutta koskevasta menettelystä, 7 artiklaa keskusvastapuoleen pääsystä, 8 artiklaa markkinapaikkaan pääsystä, 9 artiklaa ilmoitusvelvollisuudesta tai 11 artiklaa sellaisia OTC-johdannais sopimuksia koskevista riskienpienentämistekniikoista, joita ei määritetä keskusvastapuolella;

5) laiminlyö tai rikkoo huutokauppa-asetuksen 42 artiklan 2 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden.

39 §

Julkinen varoitus

Finanssivalvonta antaa valvottavalle ja muulle finanssimarkkinoilla toimivalle julkisen varoituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee muiden kuin 38 §:n 1 momentissa tai 40 §:n 1 momentissa tarkoitettujen finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti. Valvottavalle julkinen varoitus annetaan myös, jos valvottava tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee toimilupansa ehtojen tai toimintaansa koskevien sääntöjen vastaisesti.

39 §

Julkinen varoitus

Finanssivalvonta antaa valvottavalle ja muulle finanssimarkkinoilla toimivalle julkisen varoituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee muiden kuin 38 §:n 1 momentissa taikka 40 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti. Valvottavalle julkinen varoitus annetaan myös, jos valvottava tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee toimilupansa ehtojen tai toimintaansa koskevien sääntöjen vastaisesti.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä tai maksulaitoslain 49 a §:ssä tarkoi-

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo *Finanssivalvonnan lyhyeksimyntiasetuksen 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä.*

tettuja säännöksiä.

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

1) *markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan tai 3 kohdan säännöstä finanssimarkkinoilla toimivan vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määritysvelvollisuudesta taikka 10 artiklan 1 kohdan säännöstä finanssialan ulkopuolisen vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määritysvelvollisuudesta ja ilmoitusvelvollisuudesta;*

2) *Finanssivalvonnan lyhyeksimyntiasetuksen 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan 1 kohdan taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen 28 artiklan 1 kohdan nojalla tekemää päätöstä tai*

3) *huutokauppa-asetuksen 38, 39 ja 40 artiklan säännöksiä sisäpiirintiedon kielletystä käytöstä, 41 artiklan säännöksiä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta tai 42 artiklan 1, 3 tai 5 kohdan säännöksiä markkinoiden väärinkäytön vähentämistä koskevista erityisvaatimuksista.*

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

Finanssivalvonta ei julkista 1 momentissa tarkoitettua seuraamusta, jos julkistaminen saattaisi vakavasti vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden tai saattaisi aiheuttaa kohtuutonta vahinkoa seuraamuksen kohteelle.

50 d §

Toiminta markkinarakennetoimija-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisen viranomaisena

Finanssivalvonta toimii markkinarakennetoimija-asetuksen 10 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna viranomaisena ja 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna asetuksen noudatta-

mista valvovana toimivaltaisena viranomaisena. Finanssivalvonta vastaa mainitun asetuksen 23, 24, 83 ja 84 artiklassa tarkoitettua viranomaisten välisestä yhteistyöstä ja tietojenvaihdon yhteensovittamisesta.

50 e §

Toiminta huutokauppa-asetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii huutokauppa-asetuksen 43 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

54 §

Kolmannen maan valvottavan ja **ulkomaisen selvitysyhteisön** valvonta **sekä** yhteistyö kolmannen **maan** valvontaviranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

4) jonka valvonnassa olevan yrityksen liikkeeseen laskemia arvopapereita on säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa;

5) jonka valvonnassa olevan ulkomaisen selvitysyhteisön tai muun yhteisön toiminta on Suomen rahoitusmarkkinoiden toiminnan, vakauden tai sijoittajan suojan kannalta merkittävää.

Ulkomaisten ETA-sivuliikkeiden, muiden ulkomaisten valvottavien **sekä ulkomaisten selvitysyhteisöjen** valvonta ja yhteistyö kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa

59 §

54 §

Kolmannen maan valvottavan valvonta ja yhteistyö kolmannen maan valtion valvontaviranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sellaisen kolmannen maan valvontaviranomaisen kanssa:

4) jonka valvonnassa olevan yrityksen liikkeeseen laskemia arvopapereita on säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa.

(5 kohta kumotaan)

Ulkomaisten ETA-sivuliikkeiden **ja** muiden ulkomaisten valvottavien valvonta **sekä** yhteistyö kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa

59 §

61 a §

(61 a § kumotaan)

Ulkomaisen selvitysyhteisön valvonta

Ulkomaisen selvitysyhteisön Suomessa olevan sivuliikkeen tarkastamiseen, Finanssivalvonnan tietojensaantioikeuteen ulkomaiselta selvitysyhteisöltä ja Finanssivalvonnan oikeuteen asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehosteeksi sovelletaan, mitä 60 §:n 1–4 momentissa säädetään. Ulkomaisen selvitysyhteisön Suomessa olevan sivuliikkeen valvontaa koskeviin Finanssivalvonnan toimivaltuuksiin ja sivuliikkeen tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuuteen sovelletaan, mitä 31, 33 ja 34 §:ssä säädetään. Ulkomaiseen selvitysyhteisöön sovelletaan lisäksi, mitä 26 ja 27 §:ssä säädetään toimiluvan peruuttamista ja toiminnan rajoittamista koskevan esityksen tekemisestä lupaviranomaiselle.

Jos Finanssivalvonta havaitsee, että ulkomainen selvitysyhteisö toimii lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, valtiovarainministeriön myöntämän luvan ehtojen taikka ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa Suomessa koskevien sääntöjen vastaisesti, Finanssivalvonta ilmoittaa asiasta ulkomaiselle valvontaviranomaiselle ja valtiovarainministeriölle sekä antaa ulkomaiselle selvitysyhteisölle 39 §:ssä tarkoitetun julkisen varoituksen, jollei valtiovarainministeriö ryhdy asiassa ankarampiin toimenpiteisiin.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvonta voi tehdä kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että Finanssivalvonta suorittaa ulkomaisen ETA-valvottavan tai ulkomaisen selvitysyhteisön tarkastukseen liittyviä sellaisia tehtäviä, jotka kuuluvat kotivaltion valvontaviranomaisen vastuulle. Finanssivalvonta voi myös tehdä isäntävaltion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että tämä suorittaa Finanssivalvonnan vastuulla olevan valvottavan tarkastukseen liittyviä tehtäviä.

67 §

Tarkastustehtävien siirtäminen

Finanssivalvonta voi tehdä kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että Finanssivalvonta suorittaa ulkomaisen ETA-valvottavan tarkastukseen liittyviä sellaisia tehtäviä, jotka kuuluvat kotivaltion valvontaviranomaisen vastuulle. Finanssivalvonta voi myös tehdä isäntävaltion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että tämä suorittaa Finanssivalvonnan vastuulla olevan valvottavan tarkastukseen liittyviä tehtäviä.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

Finanssivalvonnalla on oikeus ilmoittaa valvottaville ja ulkomaisille ETA-sivuliikkeille, jos samalla velallisella havaitaan olevan niiltä huomattavia sitoumuksia tai velvoitteita taikka jos on syytä epäillä jonkin niiden asiakkaan toiminnan aiheuttavan niille vahinkoa. Lisäksi Finanssivalvonnalla on oikeus antaa valvottavia, ulkomaisia valvottavia ja ulkomaisia selvitysyhteisöjä koskevia tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle pörssille ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle Suomessa sekä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetulle arvopaperikeskukselle, selvitysyhteisölle ja ulkomaiselle selvitysyhteisölle sekä muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muita henkilöitä koskevia tietoja pörssille, jos tietojen antaminen on välttämätöntä niille säädetyn valvontatehtävän tai niiden harjoittaman selvitystoiminnan luotettavuuden turvaamiseksi.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

*11 a) Energiamarkkinavirastolle huuto-
kauppa-asetuksessa tarkoitettujen tehtävien
hoitamiseksi sekä päästöoikeuksien johdan-
naismarkkinoiden valvomiseksi;*

Finanssivalvonnalla on oikeus ilmoittaa valvottaville ja ulkomaisille ETA-sivuliikkeille, jos samalla velallisella havaitaan olevan niiltä huomattavia sitoumuksia tai velvoitteita taikka jos on syytä epäillä jonkin niiden asiakkaan toiminnan aiheuttavan niille vahinkoa. Lisäksi Finanssivalvonnalla on oikeus antaa valvottavia ja ulkomaisia valvottavia koskevia tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle pörssille ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjälle Suomessa sekä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetulle arvopaperikeskukselle, selvitysyhteisölle ja keskusvasta puolelle sekä muuta finanssimarkkinoilla toimivaa ja muita henkilöitä koskevia tietoja pörssille, jos tietojen antaminen on välttämätöntä niille säädetyn valvontatehtävän tai niiden harjoittaman selvitystoiminnan luotettavuuden turvaamiseksi.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

2.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 1 ja 17 kohta sekä 6 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 758/2012, sekä *lisätään* 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 758/2012, uusi 18 kohta ja 6 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 758/2012, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu valvottava, 5 momentissa tarkoitettu ulkomaisen valvottavan sivuliike ja *ulkomainen selvitys yhteisö* sekä 6 momentissa tarkoitettu eläkerahasto ja eläkelaitos;

17) kolmannen maan luottolaitoksen edustusto.

Ehdotus

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

1) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu valvottava, 5 momentissa tarkoitettu ulkomaisen valvottavan sivuliike ja 6 momentissa tarkoitettu eläkerahasto ja eläkelaitos;

17) kolmannen maan luottolaitoksen edustusto;

18) *OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä* annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 (**markkinarakennetoimija-asetus**) 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa.

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	260 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu talletussuojarahasto	12 000
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusrahoasto	2 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu oikeushenkilö	1 000
maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettu luonnollinen henkilö	200
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahoasto	3 000
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytisyhteisö	3 000
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö	6 000
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitetun ryhmittymän omistusyhteisö	10 000
pörssin, arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön omistusyhteisö	10 000
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusyhteisö	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusmeklari	1 000 Perusmaksua korotetaan 180 euroa jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päättyessä rekisteröityä vakuutusmeklaria kohden.
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 000
<i>arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli</i>	<i>150 000</i>
<i>arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli</i>	<i>12 000</i>
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun	2 000

9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	15 500 Perusmaksua korotetaan 16 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	12 500
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	10 500 Perusmaksua korotetaan 11 000 euroa, jos osakkeelle on kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 5 luvun 2 §:ssä tarkoitettut likvidit markkinat.
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 000
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 000
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 000
Eläketurvakeskus	10 000
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 000
ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 000
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 000
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 000
vakuutusedustuksesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutus-edustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	300
<i>markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8-10 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tar-</i>	10 000

<i>koitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa</i>	
--	--

Tässä pykälässä tarkoitettu maksu koskee myös 4 §:ssä tarkoitettua maksuvelvollista. Jos osakkeen liikkeeseenlaskija on laskenut liikkeeseen myös muita tässä pykälässä tarkoitettuja arvopapereita, maksuvelvolliselta peritään maksu kummankin perusteen mukaisesti.

Tämän pykälän mukainen, muulle kuin markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8–10 kohdassa tarkoitettulle määrättävä, maksu koskee myös 4 §:ssä tarkoitettua maksuvelvollista. Jos osakkeen liikkeeseenlaskija on laskenut liikkeeseen myös muita tässä pykälässä tarkoitettuja arvopapereita, maksuvelvolliselta peritään maksu kummankin perusteen mukaisesti.

Markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli on velvollinen suorittamaan maksun tämän pykälän nojalla niiltä kuukausilta, joina markkinarakennetoimija-asetuksen 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määrätyksynnysarvo on ylitetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

3.

Laki**arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (749/2012) 3 luvun 2 §:n 1 momentin 4 kohta ja 4 luvun 3—6 §,
muutetaan 1 luvun 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentin 5 ja 6 kohta, II osan otsikko, 3 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta, 4 luvun otsikko sekä 1 ja 2 §, 5 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohta ja 3 §, 6 luvun 4 §:n 1 momentin johtolause, 8 luvun 5 §:n 2 momentti, 8 §, 9 §:n 1 momentin 1 kohta ja 12 § sekä
lisätään 8 lukuun uusi 13 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

1 §

1 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Tätä lakia sovelletaan arvo-osuusjärjestelmän ylläpitämiseen ja selvitystoiminnan harjoittamiseen Suomessa *sekä ulkomaisen selvitysyhteisön tässä laissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen.*

Tätä lakia sovelletaan arvo-osuusjärjestelmän ylläpitämiseen ja selvitystoiminnan harjoittamiseen Suomessa.

3 §

3 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *keskusvastapuolella* yhteisöä, joka asettuu kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (748 /2012) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tehdyn rahoitusvälinettä koskevan kaupan osapuolten vastapuoleksi tulemalla ostajaksi jokaiselle myyjälle ja myyjäksi jokaiselle ostajalle, ja joka vastaa rahoitusvälinettä koskevan kaupan määrittä-

5) *keskusvastapuolella* OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, jäljempänä **markkinarakennetoimija-asetus**, 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua yhteisöä;

misestä;

6) *selvitysosapuolella* yhteisöä, jolle on myönnetty oikeus antaa rahoitusvälineitä koskevia kauppoja tai muita luovutuksia selvitysyhteisön *tai ulkomaisen selvitysyhteisön* selvittäväksi;

6) *selvitysosapuolella* yhteisöä, jolle on myönnetty oikeus antaa rahoitusvälineitä koskevia kauppoja tai muita luovutuksia selvitysyhteisön selvittäväksi;

II OSA

ARVOPAPERIKESKUKSEN, SELVITYSYHTEISÖN, *ULKOMAISEN SELVITYSYHTEISÖN* JA SELVITYSOSAPUOLEN TOIMINTA

3 luku

Selvitysyhteisön toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

2 §

Selvitysyhteisön toiminta

Selvitysyhteisö saa selvitystoiminnan lisäksi toimiluvassa määrätyn edellytyksin:

- 3) toimia selvitysosapuolena;
4) toimia *keskusvastapuolena*.

4 luku

Ulkomaiset selvitysyhteisöt

1 §

Toisen ETA-valtion selvitysyhteisön toiminnan luvanvaraisuus

Ulkomainen selvitysyhteisö, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, saa valtiovarainministeriön myöntämän luvan nojalla harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa Suomessa sivuliikkeessä tai si-

II OSA

ARVOPAPERIKESKUKSEN, SELVITYSYHTEISÖN, *KESKUSVASTAPUOLEN* JA SELVITYSOSAPUOLEN TOIMINTA

3 luku

Selvitysyhteisön toimilupa, omistajat, hallinto ja toiminta

2 §

Selvitysyhteisön toiminta

Selvitysyhteisö saa selvitystoiminnan lisäksi toimiluvassa määrätyn edellytyksin:

- 3) toimia selvitysosapuolena.
(4 kohta kumotaan)

4 luku

Keskusvastapuoli

1 §

Keskusvastapuolen toimilupa ja valvonta

Suomalaisen keskusvastapuolen markkinarakennetoimija-asetuksen 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimilupaviranomainen on valtiovarainministeriö. Finanssivalvonta toimii Finanssivalvonnasta annetun lain 50 d

Voimassa oleva laki

vuliikettä perustamatta.

2 §

Lupahakemus

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen selvitysyhteisön on toimitettava valtiovarainministeriölle hakemus, jossa se antaa:

- 1) riittävän selvityksen itsestään;
- 2) hakijan osoite- ja yhteystiedot;
- 3) tiedot hakijan päätoimipaikasta;
- 4) tiedot sivuliikkeen edustajasta ja sen toiminnasta vastaavasta johtajasta;
- 5) kuvauksen harjoitettavaksi aiotusta selvitysyhteisön toiminnasta;
- 6) tiedot riskienhallinnan ja maksuvalmiuden järjestämisestä;
- 7) tiedot hakijan kotivaltiossa valvonnasta vastaavasta toimivaltaisesta viranomaisesta (ulkomainen valvontaviranomainen).

Valtiovarainministeriön on pyydettävä hakemuksesta ulkomaisen valvontaviranomaisen lausunto. Ulkomaista valvontaviranomaista on pyydettävä erityisesti arvioimaan hakijan hallinnon, johdon ja merkittävien osakkeenomistajien luotettavuutta, riskienhallintaa, taloudellisia toimintaedellytyksiä, toiminnan järjestämistä ja jatkuvuuden turvaamista sekä toiminnassa noudatettavien sääntöjen suojan riittävyttä sijoittajille ja selvitysosapuolille. Ulkomaista valvontaviranomaista on pyydettävä ilmoittamaan ne edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä luvan myöntämisen tai ulkomaisen selvitysyhteisön valvonnan kannalta. Ulkomaista valvontaviranomaista on pyydettävä lisäksi ilmoittamaan, miten siinä valtiossa, jossa ulkomaisella selvitysyhteisöllä on kotipaikka, ulkomaisten viranomaisten tietojensaantioikeus on turvattu ja noudatetaanko mainitussa valtiossa selvitysyhteisön vastuoroisen tunnustamisen periaatetta.

§:ssä säädetyllä tavalla keskusvastapuolen toimintaa valvovana toimivaltaisena viranomaisena. Keskusvastapuolen toimiluvan myöntämisedellytyksistä ja -menettelyistä säädetään markkinarakennetoimija-asetuksen 14—21 artiklassa.

2 §

Keskusvastapuolen toiminta

Keskusvastapuolen toiminnasta säädetään markkinarakennetoimija-asetuksessa.

3 §

(3 § kumotaan)

**Edellytykset myöntää lupa toisen ETA-
valtion selvitysyhteisölle**

Valtiovarainministeriön on myönnettävä lupa 1 §:ssä tarkoitettulle ulkomaiselle selvitysyhteisölle, jos:

1) valtiovarainministeriö on saanut ulkomaiselta valvontaviranomaiselta 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun lausunnon;

2) ulkomaisen selvitysyhteisön toiminnalle sen kotivaltion yhtiölainsäädännössä asetetut vaatimukset vastaavat olennaisilta osin tämän lain säännöksiä selvitysyhteisön toiminnasta;

3) ulkomainen selvitysyhteisö on hakenut selvitysosapuolen oikeuksia selvitysyhteisösä; ja

4) ulkomaisen selvitysyhteisön toiminnan harjoittamisesta ei aiheudu vaaraa sijoittajien tai selvitysosapuolten edulle, säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin luotettavuudelle tai rahoitusmarkkinoiden vakaudelle.

Ennen luvan myöntämistä ulkomaisen valvontaviranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä tulee olla allekirjoitettu ulkomaisen selvitysyhteisön valvontaa koskeva Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettu valvontapöytäkirja.

Valtiovarainministeriön tulee ratkaista lupaa koskeva hakemus kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Lupaa koskeva päätös on tehtävä kuitenkin aina 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Valtiovarainministeriö voi asettaa lupaa myöntäessään luvan hakijaa kuultuaan ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa koskevia, säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja. Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

4 §

(4 § kumotaan)

Muun kuin ETA-valtion selvitysyhteisön toiminnan luvanvaraisuus

Ulkomaisen selvitysyhteisön, jonka yhtiöoikeudellinen kotipaikka on muussa kuin ETA-valtiossa ja joka aikoo harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa Suomessa, on perustettava Suomeen sivuliike ja haettava valtiovarainministeriöltä lupa toimintansa harjoittamiseen. Lupahakemukseen sovelletaan, mitä 2 luvun 2 §:ssä säädetään arvopaperikeskuksen toimiluvan hakemisesta.

Valtiovarainministeriö voi kuitenkin erityisestä syystä myöntää ulkomaiselle selvitysyhteisölle luvan harjoittaa Suomessa selvitysyhteisön toimintaa sivuliikettä perustamatta, jos 5 §:ssä asetetut edellytykset täyttyvät.

5 §

(5 § kumotaan)

Edellytykset myöntää lupa muun kuin ETA-valtion selvitysyhteisölle

Valtiovarainministeriö voi myöntää edellä 4 §:ssä tarkoitetulle ulkomaiselle selvitysyhteisölle luvan selvitysyhteisötoiminnan harjoittamiseen Suomessa, jos:

1) ulkomainen selvitysyhteisö täyttää arvopaperikeskuksen toimiluvan myöntämiselle ja arvopaperikeskuksen johtamiselle 2 luvun 3 ja 4 sekä 12 §:ssä säädettyjä vaatimuksia vastaavat vaatimukset;

2) ulkomaisen selvitysyhteisön toiminnalle sen kotivaltion yhtiölainsäädännössä asetetut vaatimukset vastaavat olennaisilta osin tämän lain säännöksiä selvitysyhteisön toiminnasta;

3) ulkomaisen selvitysyhteisön kotivaltion lainsäädännön säännökset vastaavat kansainvälisesti hyväksytyjä arvopaperimarkkinoiden valvontaa sekä rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia;

4) selvitysyhteisön taloudelliset ja muut toimintaedellytykset, toiminnan järjestäminen ja turvaaminen sekä hallinto täyttävät luotettavalle toiminnan harjoittamiselle asetettavat

vaatimukset;

5) ulkomainen selvitysyhteisö on hakenut selvitysosaapuolen oikeuksia selvitysyhteisössä;

6) selvitystoiminnan harjoittamisesta Suomessa ei aiheudu vaaraa sijoittajien tai selvitysosaapuolten edulle eikä säänneltyyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin luotettavuudelle tai rahoitusmarkkinoiden vakauudelle;

7) valtio, jossa selvitysyhteisöllä on yhtiöoikeudellinen kotipaikka, valvoo selvitysyhteisöä riittävän tehokkaasti;

8) selvitysyhteisön kotivaltiossa on turvattu ulkomaisten viranomaisten tietojensaanti-oikeus; ja

9) ulkomainen valvontaviranomainen on toimittanut 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun lausunnon.

Ennen luvan myöntämistä ulkomaisen valvontaviranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä tulee olla allekirjoitettu ulkomaisen selvitysyhteisön valvontaa koskeva Finanssivalvonnasta annetun lain 66 §:ssä tarkoitettu valvontapöytäkirja.

Valtiovarainministeriö voi asettaa lupaa myöntäessään luvan hakijaa kuultuaan ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa koskevia, säänneltyyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin luotettavuuden tai rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Valtiovarainministeriön on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto Suomen Pankilta ja Finanssivalvonnalta.

6 §

(6 § kumotaan)

Luvan peruuttaminen sekä selvitystoiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Ulkomaisen selvitysyhteisön valvonnasta säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

Ulkomaiselle selvitysyhteisölle myönnetyn luvan peruuttamiseen ja selvitystoiminnan rajoittamiseen tai keskeyttämiseen sovelletaan, mitä 2 luvun 10 ja 11 §:ssä säädetään toimiluvan peruuttamisesta ja selvitystoiminnan

rajoittamisesta ja keskeyttämisestä. Valtiovarainministeriö voi kieltää ulkomaista selvitysyhteisöä harjoittamasta toimintaa Suomessa. Sen lisäksi, mitä 2 luvun 10 §:n 2 momentissa ja 11 §:n 3 momentissa säädetään, valtiovarainministeriön on ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä varattava ulkomaiselle valvontaviranomaiselle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

5 luku

Selvitysosapuoli

1 §

Selvitysosapuolen oikeuksien myöntäminen

Selvitysyhteisön on lisäksi myönnettävä selvitysosapuolen oikeudet:

2) *ulkomaiselle selvitysyhteisölle, jos sillä on 4 luvussa tarkoitettu lupa ja se täyttää 1 momentin 2—5 kohdan edellytykset.*

3 §

Velvollisuus hakea selvitysosapuoleksi

Sellaisen selvitysyhteisön, *ulkomaisen selvitysyhteisön* tai muun *ulkomaisen* yhteisön, jonka määrittämät arvopaperikaupoista johtuvat velvoitteet toteutetaan säännöllisesti selvitysyhteisössä ja jonka toiminta voi muodostua rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta merkittäväksi, tulee hakea selvitysosapuolen oikeudet mainitussa selvitysyhteisössä.

6 luku

Arvo-osuusjärjestelmä

4 §

Tilinhoitajan oikeuksien myöntäminen

Arvopaperikeskuksen on myönnettävä tilinhoitajan oikeudet Suomen valtiolle, Suo-

5 luku

Selvitysosapuoli

1 §

Selvitysosapuolen oikeuksien myöntäminen

Selvitysyhteisön on lisäksi myönnettävä selvitysosapuolen oikeudet:

2) *keskusvastapuolelle, joka täyttää 1 momentin 2—5 kohdassa säädetty edellytykset.*

3 §

Velvollisuus hakea selvitysosapuoleksi

Sellaisen selvitysyhteisön tai muun yhteisön, jonka määrittämät arvopaperikaupoista johtuvat velvoitteet toteutetaan säännöllisesti selvitysyhteisössä ja jonka toiminta voi muodostua rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta merkittäväksi, tulee hakea selvitysosapuolen oikeudet mainitussa selvitysyhteisössä.

6 luku

Arvo-osuusjärjestelmä

4 §

Tilinhoitajan oikeuksien myöntäminen

Arvopaperikeskuksen on myönnettävä tilinhoitajan oikeudet Suomen valtiolle, Suo-

men Pankille, toisen ETA-valtion keskuspankille, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, selvitysyhteisölle ja *ulkomaiselle selvitysyhteisölle* sekä sellaiselle sijoituspalveluntarjoajalle ja selvitysosapuolelle:

men Pankille, toisen ETA-valtion keskuspankille, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, selvitysyhteisölle ja *keskusvastapuolelle* sekä sellaiselle sijoituspalveluntarjoajalle ja selvitysosapuolelle:

8 luku

Erinäiset säännökset

5 §

Muutoksenhaku valtiovarainministeriön päätökseen

Jos 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä arvopaperikeskuksen toimiluvan myöntämisestä, 2 luvun 23 §:ssä tarkoitettua päätöstä arvopaperikeskuksen sääntöjen vahvistamisesta, 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä selvitysyhteisön toimiluvan myöntämisestä, 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettua päätöstä selvitysyhteisön sääntöjen vahvistamisesta taikka 4 luvun 1 tai 4 §:ssä tarkoitettua päätöstä *ulkomaisen selvitysyhteisön* luvan myöntämisestä ei ole annettu niiden antamiselle säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.

8 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat 2 luvun 26—28 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisä-

8 luku

Erinäiset säännökset

5 §

Muutoksenhaku valtiovarainministeriön päätökseen

Jos 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä arvopaperikeskuksen toimiluvan myöntämisestä, 2 luvun 23 §:ssä tarkoitettua päätöstä arvopaperikeskuksen sääntöjen vahvistamisesta, 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä selvitysyhteisön toimiluvan myöntämisestä tai 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettua päätöstä selvitysyhteisön sääntöjen vahvistamisesta taikka 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua päätöstä *keskusvastapuolen toimiluvan* myöntämisestä ei ole annettu niiden antamiselle säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Valtiovarainministeriön on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.

8 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat 2 luvun 26—28 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisä-

piirirekisteristä.

piirirekisteristä ja markkinarakennetoimija-asetuksen 15 ja 31—38 artiklan säännökset keskusvastapuolen toiminnasta.

9 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 2 luvun 15 §:n ja 3 luvun 1 §:n säännökset arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön toiminnan järjestämisestä;

9 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 2 luvun 15 §:n ja 3 luvun 1 §:n säännökset arvopaperikeskuksen ja selvitysyhteisön toiminnan järjestämisestä sekä markkinarakennetoimija-asetuksen 16, 26—30 sekä 39—50 artiklan säännökset keskusvastapuolen toiminnan järjestämisestä;

12 §

Selvitysyhteisön toiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa vastoin 3 luvun 1 §:n 1 momenttia tai ulkomaisen selvitysyhteisön toimintaa vastoin 4 luvun 1 tai 4 §:ää, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, **luvattomasta selvitysyhteisön toiminnan harjoittamisesta** sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

12 §

Selvitysyhteisön toiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta harjoittaa selvitysyhteisön toimintaa vastoin 3 luvun 1 §:n 1 momenttia, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, **luvattomasta selvitysyhteisön toiminnan harjoittamisesta** sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

13 a §

Keskusvastapuolen toiminnan luvaton harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta harjoittaa keskusvastapuolen toimintaa vastoin markkinarakennetoimija-asetuksen 14 artiklaa, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, **luvattomasta keskusvastapuolen toiminnan harjoittamisesta** sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

62
Voimassa oleva laki

HE 4/2013 vp
Ehdotus

*tamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään
yhdeksi vuodeksi.*

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .*

4.

Laki**kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (748/2012) 1 luvun 4 §:n 4 kohta, 2 luvun 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 1 momentti ja 4 luvun 6 §:n 2 momentti sekä *lisätään* 1 luvun 4 §:ään uusi 5 kohta, 2 lukuun uusi 31 a § ja 4 lukuun uusi 7 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

Soveltamisala ja määritelmät

4 §

4 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *pörssilistadirektiivillä* arvopaperien ottamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2001/34/EY.

4) *pörssilistadirektiivillä* arvopaperien ottamisesta viralliselle pörssilistalle sekä siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2001/34/EY;

5) **lyhyksimyynniasetuksella** lyhyksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 236/2012.

2 luku

Pörssitoiminta

2 luku

Pörssitoiminta

31 a §

Kaupankäynnin rajoittaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä tilapäisiä rajoituksia rahoitusvälineen lyhyeksi-myynnille sen hinnan merkittävän alentumisen vuoksi säädetään lyhyeksi-myyntiasetuksen 23 artiklassa.

33 §

Kauppojen selvitys

Jos pörssi käyttää kauppojen selvitykseen arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua *ulkomaista selvitysyhteisöä*, pörssin, mainitussa laissa tarkoitettun selvitysyhteisön ja *ulkomaisen selvitysyhteisön* on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

33 §

Kauppojen selvitys

Jos pörssi käyttää kauppojen selvitykseen arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua *keskusvastapuolta*, pörssin, mainitussa laissa tarkoitettun selvitysyhteisön ja *keskusvastapuolen* on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

34 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeus valita selvitysyhteisö

Kaupankäyntiosapuolella on oikeus käyttää myös muuta selvitysyhteisöä kuin pörssin käyttämää *suomalaista tai ulkomaista* selvitysyhteisöä säännellyllä markkinalla tehdyistä kaupoista johtuvien velvollisuuksiensa toteuttamiseksi, jos pörssin ja mainittujen selvitysyhteisöjen yhteistoiminta on järjestetty siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

34 §

Kaupankäyntiosapuolen oikeus valita selvitysyhteisö

Kaupankäyntiosapuolella on oikeus käyttää myös muuta selvitysyhteisöä kuin pörssin käyttämää selvitysyhteisöä säännellyllä markkinalla tehdyistä kaupoista johtuvien velvollisuuksiensa toteuttamiseksi, jos pörssin ja mainittujen selvitysyhteisöjen yhteistoiminta on järjestetty siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

4 luku

Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä

6 §

Kauppojen selvitys

Jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä käyttää kauppojen selvitykseen *ulkomaista selvitysyhteisöä*, kaupankäynnin järjestäjän, selvitysyhteisön ja ulkomaisen selvitysyhteisön on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

4 luku

Monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä

6 §

Kauppojen selvitys

Jos monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä käyttää kauppojen selvitykseen *arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua keskusvastapuolta*, kaupankäynnin järjestäjän, *mainitussa laissa tarkoitettun selvitysyhteisön ja keskusvastapuolen* on järjestettävä yhteistoimintansa siten, ettei kaupankäynnin luotettavuus tai rahoitusmarkkinoiden vakaus vaarannu.

7 a §

Kaupankäynnin rajoittaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä tilapäisiä rajoituksia rahoitusvälineen lyhyeksimyynille sen hinnan merkittävän alentumisen vuoksi säädetään lyhyeksimyntiasetuksen 23 artiklassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki**arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:n ja 15 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 15 luvun 1 § sekä
lisätään 1 luvun 5 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

5 §

5 §

*Euroopan unionin lainsäädäntö**Euroopan unionin lainsäädäntö*

Sen lisäksi, mitä tiedonantovelvollisuudesta arvopaperimarkkinoilla muuten säädetään, rahoitusvälineiden lyhyksimyynnistä ja sitä koskevasta erityisestä tiedonanto- ja julkistamisvelvollisuudesta säädetään lyhyksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosoppiin liittyvistä kysymyksistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 236/2012.

15 luku

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset**Hallinnolliset seuraamukset**

1 §

1 §

*Rikemaksu**Rikemaksu*

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat:

- 1) 5 luvun 4 §:n säännös markkinointiaineiston toimittamisesta Finanssivalvonnalle;
- 2) 8 luvun 2—7 §:n säännökset tiedonanto-

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat:

- 1) 5 luvun 4 §:n säännös markkinointiaineiston toimittamisesta Finanssivalvonnalle;
- 2) 8 luvun 2—7 §:n säännökset tiedonanto-

velvollisuudesta;

3) 9 luvun 5 ja 9—11 §:n säännökset huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoitusvelvollisuudesta;

4) 10 luvun 5 ja 6 §:n säännökset säänneltyjen tietojen saatavilla pidosta;

5) 13 luvun 2 §:n säännös ilmoitusvelvollisuudesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi myös momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset.

velvollisuudesta;

3) 9 luvun 5 ja 9—11 §:n säännökset huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoitusvelvollisuudesta;

4) 10 luvun 5 ja 6 §:n säännökset säänneltyjen tietojen saatavilla pidosta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi kumotun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 5 luvun 4 ja 7 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta ja velvollisuudesta pitää rekisteriä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi 1 momentin 1—4 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki**maksulaitoslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maksulaitoksista annettuun lakiin (297/2010) uusi 48 a §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

48 a §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta maksulaitokselle, sähkörahayhteisölle tai ulkomaiselle maksulaitokselle määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 10 § luoton myöntämisestä;*
- 2) 19 § riskien hallinnasta ja toiminnan muusta järjestämisestä;*
- 3) 26 § asiakasvarojen suojaamisesta ja säilyttämisestä;*
- 4) 27 § vähimmäispääomasta;*
- 5) 32 §:n 2 momentti kiellosta antaa maksupalvelun markkinoinnissa totuudenvastaisista tai harhaanjohtavaa tietoa.*

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös mainitun momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY sekä sähköisen rahan liikkeen laskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY perusteella annettujen Euroo-

Voimassa oleva laki

HE 4/2013 vp
Ehdotus

69

pan komission päätösten säännökset.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .*

7.

Laki**maksupalvelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maksupalveluista annettuun lakiin (290/2010) uusi 85 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 luku
Valvonta

Ehdotus

9 luku
Valvonta
85 a §

Rangaistussäännös

Joka elinkeinotoiminnassa tahallaan lainminlyö noudattaa euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 260/2012

1) 3 artiklan säännöstä maksupalveluntarjoajan saavutettavuudesta,

2) 4 artiklan säännöstä maksupalveluntarjoajien maksujärjestelyjen yhteensopivuudesta,

3) 5 artiklan säännöstä maksupalveluntarjoajille asetetuista tilisiirto- ja suoraveloitustapahtumia koskevista vaatimuksista,

4) 8 artiklan säännöstä suoraveloitustapahtumien siirtohinnoista tai

5) 9 artiklan säännöstä maksujen käyttömahdollisuudesta

*on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, **maksupalvelurikkomuksesta** sakkoon.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki**valtion vakuusrahastosta annetun lain 19 b §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/1992) 19 b §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 771/2012, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

19 b §

Toiminnan rajoittaminen

Valtioneuvosto voi, jos se on rahoitusmarkkinoiden vakavien kansainvälisten häiriöiden tai toisen valtion viranomaisten toimien takia välttämätöntä Suomen rahoitusmarkkinoiden tai rahoitusmarkkinoilla toimivien vakaan ja häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi:

1) rajoittaa luottolaitosten, rahastoyhtiöiden, säilytisyhteisöjen, sijoituspalveluyritysten, pörssien, selvitysyhteisöjen ja arvopaperikeskusten toimiluvan ja sääntöjen mukaista toimintaa;

Ehdotus

19 b §

Toiminnan rajoittaminen

Valtioneuvosto voi, jos se on rahoitusmarkkinoiden vakavien kansainvälisten häiriöiden tai toisen valtion viranomaisten toimien takia välttämätöntä Suomen rahoitusmarkkinoiden tai rahoitusmarkkinoilla toimivien vakaan ja häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi, enintään kuudeksi kuukaudeksi:

1) rajoittaa luottolaitosten, rahastoyhtiöiden, säilytisyhteisöjen, sijoituspalveluyritysten, pörssien, selvitysyhteisöjen, *keskusvastapuolten* ja arvopaperikeskusten toimiluvan ja sääntöjen mukaista toimintaa;

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*